SVOBODA
Founded in 1893 in Jersey City, NJ
Published by the Ukrainian National Association

www.svoboda-news.com

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз

Рік 121, ЧИСЛО 28, П'ЯТНИЦЯ, 11 ЛИПНЯ 2014 РОКУ | 1893 | Vol. 121, No. 28, FRIDAY, JULY 11, 2014 | $2.00

Відзначено 50-річчя пам'ятника Шевченка у Вашинґтоні

Хор „Прометей" з Філядельфії співає біля пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашинґтоні. (Фото: Яро Бігун)

ВАШИНҐТОН. – 28 червня біля пам'ятника Тарасові Шевченкові відбувся святковий захід з нагоди 50-річчя відкриття цього величного монумента, який організувало Посольство України в США у співпраці з Українським Конґресовим Комітетом Америки.

З цієї нагоди працівники посольства, представники американського уряду, неурядових організацій та широких кіл громадськости зібралися біля пам'ятника, щоб віддати шану великому Кобзареві.

Під час заходу звучали вірші Т. Шевченка англійською та українською мовами, які декламували автор англомовного перекладу „Кобзаря" Петро Фединський та Світлана Шілс – голова Культурного фонду Вашинґтонської групи. У виконанні українського чоловічого хору „Прометей" прозвучали пісні на слова Т. Шевченка.

З промовами виступили Посол України в США Олександер Моцик, керівник Вашинґтонського відділення Наукового товариства ім. Шевченка Богдана Урбанович, а також Пола Добрянська, колишній заступник Державного секретаря США, дочка голови Комітету з спорудження пам'ятника Лева Добрянського, та представник Державного департаменту США, старший політичний радник з питань України Майкл Кійс.

Посол України зачитав привітання українській громаді США з нагоди 50-річчя відкриття пам'ятника від Міністра закордонних справ України Павла Клімкіна. У своєму виступі О. Моцик висловив вдячність українській громаді, американському народові, урядові та Конґресові США, усім, хто допоміг у встановленні пам'ятника.

Він також поінформував присутніх про підписання Україною Угоди про асоціяцію з Европейським союзом і підкреслив, що йдеться про розбудову міцної демократичної України, яка займе гідне місце у родині европейських держав.

Посольство України в США

Вітання міністра закордонних справ України

Дорогі друзі!

У цьому році ми відзначаємо два ювілеї, пов'язані з пам'яттю Тараса Шевченка. 200 років тому, 9 березня, Україна подарувала світові генія, поета, пророка. Сьогодні українська громада Америки відзначає 50-річчя встановлення у Вашинґтоні пам'ятника великому Кобзареві.

Від Вашинґтону до Києва – тисячі миль. Від монумента першому Президентові США, яким захоплювався великий син України, до пам'ятника Шевченкові – зовсім близько. У Вашинґтоні вони зустрілися рівно пів століття тому не випадково, адже Тарас Шевченко є для українського народу таким же символом найвищих ідеалів свободи, як Джордж Вашинґтон для американського народу.

Шлях до встановлення пам'ятника нашо-

(Закінчення на стор. 18)

ТЕМА ДНЯ

Криза довіри ще триває

Петро Часто

Походиш, поїздиш по сьогоднішній Україні пару днів, поговориш з різними людьми, побачиш, як вони живуть, що думають – і виникає враження, що ще трошки-трошки – і українці зможуть обходитися без держави, без партій, без депутатів – у такій мірі всі ці так звані „слуги народу" скомпрометували себе безчесністю, здирством, хабарництвом, байдужістю до народу, до найгостріших суспільних проблем, до України і її долі.

З моєї вуличної „соціології" випливає, що владі, зокрема правохоронним органам, міліції, судам, не вірить абсолютно ніхто.

Що з цією трагедією загальної недовіри до власних структур робитиме Президент Петро Порошенко? У нього – якщо тільки він прийшов на цей пост з місією рятівника України – нема іншого виходу, як перезасновувати Українську державу з чистого аркуша. На щастя, для цього потрібні не якісь титанічні зусилля – досить щирого бажання, інтелектуальної чесности, живого синівського почуття до України. І щирої готовности спертися не на просякнуте корупцією чиновництво, а на визріле на революційному Майдані громадянське суспільство.

Нині воно засвідчує високу здатність до самоорганізації у зв'язку зі спровокованим Москвою збройним сепаратистським заколотом на сході України. Народні батальйони самооборони вже створені в кожній області. Патріотичний дух української молоді просто вражає.

Але не менше вражає страшна, просто злочинна байдужість, на яку натрапляють жертовні захисники України з боку військової верхівки. Хібе це не злочин – видавати добровольцям Національної ґвардії лише по шість гривень на добу?

25 червня засоби масової інформації повідомили, що в тільки у двох підконтрольних одеському підприємцеві Борисові Кауфманові банках виявлено 27 трансакцій загальним обсягом 6.5 млрд. дол. з України в офшорні зони. І таких леґальних пограбувань України за режиму Віктора Януковича – сотні. Чи не час занятися поверненням цих фантастичних сум, адже вони радикальним чином змінили б ситуацію у Збройних силах України?

Прикрих фактів – більш ніж досить, бо справа не лише в грошах. Ось з останніх: 24-ий батальйон територіяльної самооборони Луганщини, відомий під назвою „Айдар", який підпорядковується не Міністерству внутрішніх справ, а Міністерству оборони і має за собою бойові заслуги, ледве не підпав під розформування. Хлопці воюють, а генерали їм шкодять. Українська армія – в жалюгідному стані. І не тільки тому, що з 1.02 млн. вояків на початку незалежности зменшилася до 170 тис., а тому, що її методично позбавляли необхідного вишколу і бойового духу.

(Закінчення на стор. 18)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Помер Митрополит Володимир (Сабодан)

КИЇВ. – 5 липня помер на 79-му році життя предстоятель Української Православної Церкви (УПЦ) під Московським патріярхатом Митрополит Володимир. Патріярх Київський і всієї Руси-України Філарет закликав молитися за спокій душі Митрополита Володимира, згадавши добрим словом їхню співпрацю. Президент України Петро Порошенко 5 липня попрощався з Митрополитом Володимиром у його палатах у Києво-Печерській Лаврі. Вселенський патріярх Варфоломій I висловив співчуття Президентові України П. Порошенкові і народові України з приводу смерти Митрополита Володимира. Прощання з Митрополитом Володимиром відбулося 6 липня в Успенському соборі Києво-Печерської лаври. Його поховали 7 липня на Лаврському братському кладовищі. Того ж дня на засіданні Священного синоду УПЦ ухвалено скликати Собор єпископів для обрання нового предстоятеля в Києві 13 серпня. Митрополит Володимир (Віктор Сабодан) народився 23 листопада 1935 року в селянській родині, у селі Марківці Хмельницької области. З 1992 року був предстоятелем УПЦ. Його авторитет не дав Москві і владі у Києві перетворити УПЦ на інструмент „руского міра“ та беззастережну служницю режиму Віктора Януковича. *(УНІАН)*

Встановлено український прапор

СЛОВ’ЯНСЬК, Донецька область. – 5 липня над міською радою Слов’янська 2-й батальйон Національної ґвардії підняв Державний прапор України. Про це Міністер оборони України генерал-полковник Валерій Гелетей доповів Президентові України Петрові Порошенкові, який назвав звільнення Слов’янська знаковою подією у боротьбі за відновлення територіяльної цілісности держави. Розпочато працю соціяльних служб та міліції міста. Українські військові контролюють Краматорськ, Артемівськ, Костянтинівку і Дружківку. Над цими містами підняли українські прапори. У Луганську тривав бій. Посадник міста Сергій Кравченко закликав мешканців не виходити на вулиці. Станом на 8 липня від початку антитерористичної операції (АТО) удвічі зменшилася територія, яку контролюють терористи. В той же час терористи за добу здійснили 12 обстрілів блокпостів та позицій Збройних сил України, обстріляли з танків летовище в Луганську, підірвали залізничні мости між станціями Новобахмутівка і Очеретине на трасі Красний Лиман-Горлівка. *(„Українська правда“, Бі-Бі-Сі)*

Не пустили до Криму

АНКАРА. – 8 липня Туреччина зажадала змінити ставлення Росії до кримських татар та скасувати заборону на в’їзд на півострів їхнім провідникам Мустафі Джемілєву та Рефату Чубарову. 7 липня в Анкарі відбулася зустріч з ними Міністра закордонних справ Туреччини Ахмета Давутоглу. „Ми не сумніваємося в тому, що кримськотатарський народ на чолі з Меджлісом переживе цей складний період, зберігаючи єдність і згоду“, – заявив А. Давутоглу і запевнив, що Туреччина буде разом з кримськими татарами. *(„Українська правда“)*

Росія скасувала заборону

СИМФЕРОПІЛЬ. – 8 липня у Криму, щоб усунути споживчі нестачі та задовольнити потреби громадян, тимчасово скасували заборону на ввезення українських товарів, повідомила заступник керівника Федеральної митної служби Росії Тетяна Голендеєва. При цьому вона зазначила, що на території Російської Федерації така заборона продовжує діяти. За словами Т. Голендеєвої, українські товари надходять на півострів безперешкодно. „Щоб вивезти їх з Криму на іншу територію Росії, потрібен дозвіл, прийнятий у рамках Митного союзу“, – пояснила вона. Цей режим для Криму буде діяти до початку 2015 року. *(„Українська правда“)*

Уся Україна допомагає військовикам

Останнім часом до „Свободи“ надійшло кілька повідомлень від наших постійних дописувачів про те, як в Україні намагаються допомагати війську у проведенні антитерористичної операції.

Повернули в бойовий стрій

Євген Цимбалюк

ОРЖІВ, Рівненська область. – Чимало гармат, мінометів, бойових машин піхоти та іншого технічного армійського спорядження, яке відслужило свій реченець, накопичилося на ремонтній базі оперативного командування „Північ“ в Оржеві. У зв’язку з воєнною аґресією Росії ремонтне підприємство запрацювало на повну потужність, повертаючи техніку в бойовий стрій.

За кілька тижнів відновлено 30 одиниць артилерійського озброєння, серед яких є бойові машини реактивної артилерії „Град“, самохідні артилерійські установки „Акація“, міномети „Василькок“, понад 150 паливних помп, 36 гальм відкатних частин та 10 гарматних накатників. До військових частин поставлено кілька десятків колісної автомобільної і броньованої техніки.

Ремонтники повертають техніку в стрій. (Фото: Євген Цимбалюк)

Майстер В’ячеслав Блошко каже: „Техніка стала повністю придатною для виконання завдань за призначенням“.

Тим часом жінки на відновлювальній базі зайняті ремонтом одягу, перешиванням старих шоломів. Вироблено уже понад 200 одиниць і, як стверджує швачка Людмила Гончук, обсяг роботи настільки великий, що доводиться працювати в дві зміни. Одночасно з шиттям жінки займаються виготовлення номерних знаків для військової техніки за встановленим стандартом.

Волонтери передали допомогу ґвардії

ХАРКІВ. – Громадські організації Молодіжний націоналістичний конгрес (МНК), „Громадська варта“, „Евромайдан SOS“, харківська „Самооборона“ організували збір та доставку в зону антитерористичної операції необхідних для українських вояків речей.

Допомогу з Харкова привезли в зону бойових дій.

Допомога передана, в першу чергу, добровольчим загонам Національної ґвардії, батальйонові „Айдар“.

Голова МНК Сергій Кузан зазначив, що допомога харків’ян стала поширюватися й на цивільне населення, яке постраждало через дії терористів.

Заступник командира 2-го батальйону Національної ґвардії Олександер Бойко, що був поранений під Слов’янськом, розповів: „Бронежилети, рації, прилади нічного бачення, одяг нам постачають небайдужі громадяни. Зокрема за сприяння волонтерів нам було передано автобусик „Івеко“. *(МНК)*

Дружина дипломата допомагає пораненим

Світлана Глаз

БАТ-ЯМ, Ізраїль. – Посольство України в Ізраїлі провело 1 липня в Українському культурному центрі благодійний вечір „Квітуча Україна“. Ініціяторкою вечора була дружина Посла Генадія Надоленка – Юлія Надоленко. На вечорі відбулася благодійна виставка-продаж вишитих бісером картин, які вона вишивала впродовж чотирьох років. Було зібрано понад 4,000 дол., які Ю. Надоленко передала на закупівлю медичних препаратів для українців, котрі захищають свою країну, а також на допомогу пораненим, які перебувають на лікуванні в Ізраїлі.

Активну участь у проведенні цієї благодійної акції взяла волонтерська група „Israel Helps Maidan Wounded“, до якої входять Юлія Остапенко, Роман Михальчук, Анна Жарова, Емілія Марголіна, Олексій Касінський, Світлана-Оріт Ковальова, Антон Стремовський і Олексій Остапенко.

„Ми щиро вдячні мисткині за її щедрість і готовність пожертвувати своїми унікальними роботами на лікування поранених. Особлива подяка – Генадієві Надоленкові, другому секретареві Олені Іванчук і всім працівникам посольства за організацію вечора, а також волонтерам за активну участь у проведенні цієї акції“, – сказала на вечорі А. Жарова.

На зібрані гроші волонтери куплять 120 бандажів для батальйонів „Київська Русь“ і „Золоті ворота“. Ці батальйони відправляють на схід, а у них є тільки аптечки, зібрані волонтерами в Україні. Ізраїльські компресійні пов’язки доповнять ці аптечки. Куплено також 134 аплікатори „Celox“, котрі, як і ізраїльська спеціяльна антибактеріяльна пов’язка, входять в стандартний набір аптечки в арміях оборони Ізраїлю та США для зупинки сильних кровотеч при пораненнях. Купили й індивідуальні перев’язувальні пакети.

Частина грошей залишиться в Ізраїлі для допомоги пораненим українцям, які щойно прибули на лікування. Це вже друга подібна акція ізраїльських волонтерів для потреб України. Всі вони народилися в Україні, там залишилися їхні рідні, друзі, тому їм не байдужа доля країни, її людей.

Юлія Надоленко (в центрі) з гостями вечора, які купили її вишиті картини. (Фото: Світлана Глаз)

МОВА – ДУША НАРОДУ

Доля мови – у наших руках

Юрій Белінський

Утримання від порушення мовної теми під час революції і війни в принципі було непоганою ідеєю. Але активність противників української мови не залишає вибору. Крім того, саме у мовній царині полягає метода, яка може досить скоро зміцнити країну перед загрозою аґресії. Ця метода може й одночасно розв’язати мовне питання. Це – масовий перехід на українську мову. Цей заклик насамперед – до мешканців міст центральної України, особливо тих, чиї батьки розмовляли і розмовляють українською мовою.

Звичайно ж, він стосується і етнічних росіян та усіх інших в південних і східних реґіонах також.

Усі інші методи розв’язання обох цих проблем були неефективними. Москва використовує „державну політику українізації“ як лякалку, а український уряд їй у цьому починає підігравати, мовляв, вибачте, більше лякати не будемо.

Якщо ініціятиву в мовному питанні візьме народ на більшій частині території – інша частина вже буде підтягуватися до більшости, а не буде пригнічуватися державою, й у Володимира Путіна майже не залишиться арґументів.

Крім того, все, що робилося досі, не розв’язувало мовної проблеми. Певні зрушення у бік української мови в суспільстві є, але загалом усі роки державної незалежности України триває зсув у бік використання російської мови, насамперед через вимирання старшого покоління, більша частка якого є україномовною.

Що стосується неефективности заходів у вирішенні мовної проблеми, які досі застосовувалися, то вони і не могли спрацювати. Зокрема, як бачимо, державна підтримка української мови, зокрема закон про мови, для реального використання мови у суспільстві мало що дає. Хоча, можливо, частково це є результатом того, що така підтримка була дуже несміливою за міжнародними мірками, а за президентства Віктора Януковича взагалі змінилася на витіснення української мови з життя суспільства.

Автор цих рядків також не зовсім згоден з закликами „захищати україномовних“. Якщо україномовних захищати активно, їхній статус меншини у містах центру може ще більше закріпитися, і вони можуть почати викликати роздратування решти населення. Тому треба перенести увагу з боротьби проти порушень мовних прав людей на позитивну аґітацію населення за українську мову.

Треба у побуті та на місцях праці, в усіх проявах життя використовувати українську мову і закликати до цього інших – спочатку простих громадян, лише потім – державних службовців та працівників сфери обслуговування.

До цього може закликати держава. Але насамперед це мають робити самі люди. Кожна мова, яка досягла успіху, зробила це завдяки широкій підтримці, широкому громадському рухові, завдяки бажанню народу.

Якщо ми не будемо використовувати українську мову в усіх сферах життя на більшій частині України, якщо Галичина залишиться єдиним форпостом, де українська мова використовується повноцінно, мова не матиме шансів вижити.

У цьому випадку Галичина остаточно стане подібною до Квебеку, який застосовує титанічних зусиль, аби зберегти французьку мову в англомовному океані Північної Америки – квебекські діти зараз більшу частину часу проводять в онлайн-іграх, де усі говорять англійською. Тож змусити їх говорити французькою стає дедалі важче.

З тою різницею, що французькій мові у Квебеку допомагає Франція і багато інших країн, де французька мова використовується повноцінно. У Галичини таких запасних територій вже не буде, отже, зберегти українську мову там в епоху ґльобалізації також буде складно.

Хочеться звернутися до патріотів, які вважають мовне питання несуттєвим.

Ви не замислювалися, чому ви вважаєте це питання незначним, а В. Путін – значним?

Деякі патріоти кажуть, що нам треба перетворитися на таку собі Ірляндію… От перетворимось і скажемо собі, що ми і справді успішніші, демократичніші, свободолюбніші від росіян… тільки мову свою втратили, і тепер мова у нас російська! Якщо ми не перейдемо на українську мову, так і буде. А поки ми ще маємо свою мову, у якої є усі шанси запанувати у власній країні.

У багатьох містах і містечках центральної України, включно з Києвом, ще 10 років тому майже суцільно зросійщених, вже є значні клястери україномовних дітей. Вони виховались українською мовою в садочку і зараз вже говорять між собою на шкільних перервах абсолютно спонтанно українською мовою.

Нам, дорослим, треба забезпечити їм повноцінне україномовне середовище. Для їхніх дорослих потреб – масову культуру, вищу освіту, професійне середовище!

Треба зняти мовне питання з порядку денного. А зняти його можна лише масовим переходом на українську.

(„Українська правда“)

Юрій Белінський – політичний аналітик і фінансовий експерт, Київ.

Одна державна мова

Яросла Пешек

Середньостатистичному мешканцеві Центральної Европи українські проблеми, пов’язані з державною мовою, не зовсім зрозумілі. Адже на території кожної з теперішніх 28 країн ЕС мешкають національні меншини, яким треба ґарантувати права, зокрема й на рідну мову. Водночас необхідно забезпечити ефективне функціонування національної держави, невід’ємним атрибутом якої є державна мова.

В Україні єдиною державною мовою має бути українська мова. Той, хто піддає сумнівам цю істину, діє супроти інтересів українського народу.

В европейській історії залишився дуже трагічний досвід брехливого й демагогічного використання таких слів, як „народ“, „право на самовизначення“, „право на рідну мову“ тощо. Зокрема Адольф Гітлер, який зловживав цими словами, винайшов гасло: „Один народ, одна імперія, один вождь!“. Він зіграв на почуттях приниження й депресії німців після того, як вони програли Першу світову війну, за допомогою брехливої пропаґанди викликав прояви шовінізму, расизму та ксенофобії, що й допомогло йому, запанувавши над німецьким народом, загнати його в Другу світову війну.

40 років по тому сербський політик Слободан Милошевич розпочав югославську війну 1991-1995 років. Він стверджував, що там, де живуть серби, має бути Сербія. Його політика призвела до жорстокої громадянської війни й депортації сербів з Хорватії та Словенії, політики пацифікації щодо них у Боснії і Герцеговині, проголошення незалежности Чорногорії та Македонії, а також утрати автономної области Косово.

Коли з Кремля прозвучала фраза „хто говорить російською, той росіянин, а де живуть росіяни, там Росія“, у мене склалося враження, що А. Гітлер і С. Милошевич устали з мертвих. Рівень фанатичности, щораз більшої ксенофобії та різні імперіялістичні рецидиви показово свідчать про ознаки буяння фашизму в російському суспільстві. Відчуття упосліджености й пригнічености через втрату росіянами статусу панівного народу в СРСР та цілковиту неуспішність стратегічної концепції Російської Федерації дає Володимирові Путінові змогу панувати над російським народом і, застосовуючи демагогію та брехливу пропаґанду, маніпулювати ним, ведучи до ще однієї війни.

(Закінчення на стор. 9)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Банки ввели особливий режим

ДОНЕЦЬК. – 7 липня найбільші українські банки призупинили або ввели спеціяльний режим роботи відділень у Донецькій і Луганській областях. Станом на 7 липня в Донецькій області працювали 24 з 58 відділень „Райфайзен банку Аваль“, в Луганській області – вісім з 26 відділень банку. „Усі відділення банку повернуться до звичайного режиму роботи після вреґулювання ситуації в цьому реґіоні“, – повідомили у прес-службі банку. Призупинено або обмежено роботу відділень Публічного акційного товариства „ОТП-банк“, Першого українського міжнародного банку, „Дельта банку“, банку „Фінанси та кредит“. *(„Українська правда“)*

Янукович винний, каже слідча комісія

КИЇВ. – Тимчасова слідча комісія Верховної Ради з розслідування розстрілів демонстрантів у Києві 18-20 лютого дійшла висновку, що масове вбивство людей на Майдані вчинило злочинне угруповання на чолі з Віктором Януковичем. Комісія надішле всі напрацьовані матеріяли в Генеральну прокуратуру. 7 липня слідча комісія вирішила, що організаторів і виконавців розстрілу учасників акцій протесту можна за всіма ознаками вважати злочинним угрупованням. Керівником злочинної організації є В. Янукович. За висновками комісії, в злочинну організацію входили весь склад Кабінету міністрів України, керівники спецпідрозділів „Беркут“ та „Альфа“, Служби безпеки України, повний склад суддів Печерського районного суду Києва, посадові особи Київської міської ради. *(Радіо „Свобода“)*

Литва ратифікувала асоціяцію

ВІЛЬНЮС. – Парлямент Литви 8 липня ратифікував Угоди про асоціяцію між Україною, Грузією, Молдовою і Евросоюзом. 27 червня Україна і Евросоюз завершили підписання Угоди про асоціяцію, включаючи поглиблену і всеохоплюючу зону вільної торгівлі. Цього ж дня Молдова та Грузія теж підписали угоди з Европейським Союзом. Першою країною Евросоюзу, що ратифікувала Угоди про асоціяцію з Евросоюзом трьох країн, стала Румунія. *(„Укрінформ“)*

Помер Іван Плющ

КИЇВ. – 26 червня помер на 73-му році життя, після тривалого захворювання на рак, помер український політик, колишній голова Верховної Ради Іван Плющ. Президент Петро Порошенко у своєму співчутті родичам померлого назвав І. Плюща „виваженим та мудрим політиком“. І. Плющ – депутат п’ятьох скликань парляменту, двічі був головою Верховної Ради. Він народився 11 вересня 1941 року в селі Борзна на Черкащині. За спеціяльністю – аґроном. У 2001 році Президент Леонід Кучма вручив І. Плющеві орден Героя України за визначні особисті заслуги перед Україною в розбудові державности, плідну політичну та громадську діяльність. *(Бі-Бі-Сі, „Українська правда“)*

Евробаскет перенесено на 2017 рік

КИЇВ. – Президент Петро Порошенко 8 липня подякував Федерації Европи з баскетболу за перенесення Чемпіонату Европи з баскетболу, який мав відбутися в Україні у 2015 році, на 2017 рік. Президент висловив сподівання, що в 2017 році Україна зможе забезпечити успішне проведення чемпіонату. Евробаскет мав відбутися у шести містах України восени 2015 року. 19 березня цього року директор Евробаскету-2015 Маркіян Лубківський запропонував перенести проведення змагань в Україні на 2017 рік, віддавши право проведення баскетбольної першости Европи в 2015 році іншій країні. 13 червня під час засідання в Мюнхені після ретельного розгляду поточної політичної ситуації та з огляду безпеки в Україні вирішено перенести чемпіонат з України в інше місце. Також вирішено, що Україна прийматиме Евробаскет-2017. *(УНІАН)*

АМЕРИКА І СВІТ

США відсвяткували День Незалежности

ВАШІНҐТОН. – 4 липня американський народ відзначив День Незалежности. 238 років тому британські колонії у Північній Америці проголосили державну незалежність від Великобританії. Отож минулої п'ятниці по всій країні відбувалися святкові паради, пікніки, фаєрверки і концерти. Зокрема у столиці тисячі глядачів приваблювало дійство з участю акторів, які зображували таких видатних осіб американської історії, як Томас Джеферсон, Бенджамін Франклін та Джон Адамс, які читали Декларацію Незалежности. В центрі столиці відбувалися концерти з участю відомих виконавців та Національної симфонічної оркестри. На завершення святкувань мешканці Вашінґтону, навколишніх штатів і гості – інколи до кількох сотень тисяч людей – спостерігали незабутні святкові фаєрверки. Святковим плянам не зміг перешкодити навіть гураґан „Артур", який саме у ті дні рухався уздовж східнього узбережжя США. *(„Голос Америки")*

Усі рівні не тільки перед Богом

ВАШІНҐТОН. – Рівно пів сторіччя тому Президент США Ліндон Джонсон підписав Закон про громадянські права 1964 року. Ця правова норма заборонила расову дискримінацію у сфері торгівлі, послуг і при влаштуванні на працю. Хоч 14-та поправка до Конституції, ухвалена після закінчення Громадянської війни, стверджувала, що жоден громадянин не може бути позбавлений прав, крім як за рішенням суду, насправді у багатьох штатах расова дискримінація залишалася звичним явищем. Власники кав'ярень, крамниць і кінотеатрів казали, що федеральна влада не має права вказувати їм, кого обслуговувати, а кого – ні. Підписавши закон, Президент Л. Джонсон заявив у своєму телезверненні до американців: „Ціль закону проста. Він не обмежує свободи жодного американця, якщо той шанує права іншої людини... Він каже, що ті, котрі рівні перед Богом, тепер будуть рівні і в кабінах для голосування, у школах, на фабриках...". *(„Кореспондент")*

Найсильнішим президентом був Рейґан

ВАШІНҐТОН. – Оприлюднені 2 липня результати соціологічного опитування Університету Квінніпіяк засвідчили, що третина американців (33 відс.) вважають Барака Обаму найслабшим провідником держави з усіх 12 повоєнних президентів. При цьому 28 відс. опитаних заявили, що найгіршим був попередник Б. Обами Джордж Буш-молодший. Третім найменш популярним серед американців президентом став Річард Ніксон, який керував країною з 1969-го по 1974 рік. У той же час громадяни США віддають перевагу Президентові Рональдові Рейґанові (1981-1989). 35 відс. учасників опитування вважають його найсильнішим президентом з часів закінчення Другої світової війни. На другому місці за популярністю Біл Клінтон (1993-2001) з 18 відс. голосів. За Б. Обаму висловилося лише 8 відс. опитаних. *(„Німецька хвиля")*

Військові радники – в Іраку

ВАШІНҐТОН.– Прес-секретар Пентаґону контрадмірал Джон Кірбі на зустрічі з журналістами 24 червня повідомив, що станом на той день США розмістили в Іраку 130 своїх військових інспекторів. До виконання нової місії, викликаної різкою активізацією терористичного угруповання „Іслямська держава Іраку і Леванту" (ІГІЛ), приступили дві групи інструкторів-спецназівців загальною чисельністю близько 40 осіб. За словами Д. Кірбі, ці фахівці вже перебували в Іраку і були прислані до діючого при Посольстві США відділу двостороннього співробітництва в галузі безпеки. „Крім того, в Багдад для створення спільного операційного центру прибули ще приблизно 90 осіб", – сказав казав представник Департаменту оборони США. Всього ж США будуть готові прислати в Ірак до 300 військових радників. Їм належить, зокрема, створити спільні операційні центри в Багдаді і північному Іраку, щоб проводити обмін розвідувальними даними і координувати плянування дій проти ІГІЛ. *(„Голос Америки")*

З ПОГЛЯДУ ГЕОПОЛІТИКИ

Евросоюз і його проросійськість

Альона Гетьманчук

Дивні ми все-таки люди, українці: з одного боку, радіємо, що Україна підписала Угоду з Европейським союзом, з іншого – нападаємо на Евросоюз з усіх боків за його нерішучість запроваджувати санкції – то проти українського керівництва, то проти економіки Росії. Чомусь тяжко зрозуміти Україні, що ЕС – не геополітичний гравець, як би хтось цього не хотів.

Критикувати Евросоюз і хвалити Америку – зараз модно. І в принципі у цьому є й своя позитивна сторона: українці позбавляються патерналістських настроїв щодо Евросоюзу. Вони вже не вважають ЕС тим добрим царем, який прийде в Україну відразу у трьох чи більше іпостасях: і охоронець, який захистить від Росії, і банк, який дасть грошей, і контролер, який візьме за горло українських політиків і змусить їх не брати хабарів та здійснювати реформи. Так і виходить, що після Помаранчевої революції частина суспільства позбулась патерналістських настроїв щодо особи президента, а після Революції гідности – позбулась ще й патерналістських настроїв щодо Евросоюзу. Тобто, покінчила з надіями на доброго царя, незважаючи на те, де б він знаходився – у Києві чи в Брюселі.

Тепер в ЕС можна йти більш свідомо і з меншими ілюзіями з приводу його спроможностей. І хай підтримка українців членства в ЕС буде 54 відс., але свідомих і стабільних, ніж 85 відс. як у Грузії, але романтично налаштованих (це не закид грузинам, сподіваюсь у них теж стабільні та свідомі, це просто порівняння).

Але це так, ліричний відступ. Насправді для того, щоб зрозуміти, чому Евросоюз поводиться так, а не інакше, шарпається в усі боки від третьої хвилі санкцій і не дає себе хоч частково „українізувати", потрібно зрозуміти приблизний розклад сил в українському питанні серед тих, хто приймає чи впливає на прийняття рішень в країнах ЕС. Умовно він, якщо підсумувати мої спілкування з розумними людьми в европейських столицях, виглядає так:

Перша група – це група, яку образно можна назвати „ті, хто розуміє Росію". Вони вважають, що Захід принижував Росію після „холодної війни", ставив її на коліна, не дослухався до її думки, а Крим взагалі-то завжди був російським і передали його Україні незаконно (чи „неконституційно", як люблять заявляти в Европі росіяни, з посиланням на незрозуміло яку конституцію). До цієї групи я б віднесла і лютих антиамериканістів, які розглядають всю історію навколо України як своєрідний хрестовий похід проти Америки, в якому Росія відважилась взяти на себе провідну ролю. Вуха антиамериканістів стирчать у багатьох урядах багатьох евросоюзівських країн, у деяких – навіть на посаді прем'єра. Як би там не було, для цієї групи головне – „панять і прастіть" Росію.

Друга група – це „ні вашим, ні нашим". Вони гадають, що Евросоюз винен, бо проштовхував політику сусідства й Угоди про асоціяції без консультацій з Росією і не враховував можливих наслідків для реґіону. Однак, і Росія, на їхній погляд, перебуває в якомусь повному „неадекваті", застосовуючи силу і порушуючи міжнародне право в Україні.

Третя група – це умовно „про-Майдан люди". Це люди, які зачаровані самим духом української революції. Їм подобається, коли люди самі борються та просувають революцію. І вони хочуть, щоб це сталось не лише в Україні, але й у Росії.

Четверта група – „міцні атлантисти". Їхня головна турбота в тому, що Америка занепадає і НАТО вже не в тій прекрасній формі, як могло б бути. Для них головне – відновити трансатлантичну єдність, не дати НАТО скотитись на марґінес і зробити все для того, щоб Америка з Европою виступали єдиним фронтом на міжнародній арені.

П'ята група – це просто бізнесмени. Вони не готові втрачати гроші, якщо їх можна не втрачати. А покищо ситуація така, що їх можна не втрачати, і нічого страшного через це не станеться ні для них, ні для їхніх країн. Ну, може, інші европейські колеґи чи американці серйозно присоромлять, як це було з Австрією, коли Відень закидали претензіями щодо візити Володимира Путіна, і довелось австрійським дипломатам проводити роз'яснювальну роботу, що це лише „бізнес", ніякої політики.

На жаль, моє враження таке, що сьогодні в Евросоюзі провідними є перша, друга і п'ята група. Тобто, ті, хто розуміє Росію, ті, хто однаково звинувачує і ЕС (чи Україну), і Росію з іншого боку, і ті, хто тупо заробляє гроші в Росії чи на Росії. Наш шанс „українізувати" Евросоюз – це переформатувати другу групу й максимально мобілізувати третю та четверту.

Альона Гетьмнаначук – директор київського Інституту світової політики.

Німеччина готова віддати Путінові Донбас

Тарас Клочко

2 липня, після двох днів відновлення антитерористичної операції на сході України, в Берліні відбулися переговори за участи керівників міністерств закордонних справ України, Росії, Німеччини та Франції щодо мирного вреґулювання ситуації на сході України.

Дипломати зібралися у німецькій столиці на запрошення Міністра закордонних справ Німеччини Франка-Вальтера Штайнмаєра, за що останній отримав щиру і недаремну подяку з вуст російського колеґи Сергія Лаврова.

Як зазначили учасники переговорів, що відбулися за зачиненими дверима, було досягнуто „пакет домовленостей про перемир'я на південному сході України". „Думаю, спільними зусиллями ми зможемо відійти від ескаляції конфлікту, яка відбувалася в останні дні… Берлінська конференція виробила заходи, які вказують шлях до сталого та взаємного припинення вогню", – прокоментував результати перемовин Ф.-В. Штайнмайєр.

Всі ці пацифістські заяви свідчать лише про одне: найпотужніша країна Евпроейського союзу прагне за будь-яку ціну заморозити конфлікт на Донбасі, аби позбавити себе необхідности вступати в жорстке протистояння з путінською Росією та вдаватися до санкцій третього рівня. Цей варіянт, здається, повністю влаштовує і В. Путіна. Адже будь-яка „деескаляція" ситуації на сході України та продовження „переговорів" з терористами лише леґітимізує терористичні „Донецьку народну республіку" і „Луганську народну республіку". А досягнення „стійкого припинення вогню" приведе до появи на теренах України підконтрольної Росії „квазі держави" у вигляді нового Придністров'я. Після чого В. Путін у стосунках з Україною зможе змінити воєнну тактику на уже звичні газові та торгові війни.

За такого сценарію Німеччина, де путінське лобі дуже сильне, зможе, по суті підігруючи Путінові, зберегти обличчя в більш-менш цивілізованому вигляді, прикрившись патосними заявами про необхідність миру. При цьому приводу запроваджувати нові санкції проти Росії, чого дуже і дуже не хоче Канцлер Анґела Меркель, начебто і не буде, – війну зупинено, стабільність відновлено, а окупацію Криму Росії і так уже ніби й пробачили. Можна буде знову, як це було після вторгнення Росії в Грузію, потихеньку поновлювати співпрацю з аґресором „на засадах взаємоповаги і партнерства".

До того ж, якщо вірити депутатові німецького Бундестагу Марілуїзі Бек, російські дипломати високого ранґу прямо шантажують німецьких колеґ, погрожуючи війною проти Украї-

(Закінчення на стор. 9)

ТОЧКА ЗОРУ

Росія – нова імперія зла

Віталій Портников

В Києві говорять, що в Криму плянують створити спеціяльний табір для підготування терористів, яких потім мають засилати на українську територію. Можливо, для когось ця інформація виглядає жахливою, бо цим займається нібито цивілізована держава – Російська Федерація. Однак, насправді в цій інформації немає жодної особливої новини, адже в Радянському Союзі саме кримська територія використовувалася для того, щоб на ній готувати терористів для різних організацій, які знаходилися на балянсі тодішнього партійного керівництва і використовувалися для дестабілізації ситуації у тих чи інших країнах, за вплив на які СРСР вів непросту боротьбу з США та іншими країнами Заходу.

Цей вишкіл терористів був елементом холодної війни. І як ми можемо побачити, жодні серйозні зміни у психології російського політичного керівництва і російських спеціяльних служб – не відбулися. У Москві впевнені, що справжніх народних рухів взагалі не буває, що народ не має жодного права на висловлення своєї думки (ані на виборах, ані під час народних революцій). Тому, замість виборів – телевізійна пропаганда, знищення опозиції, врешті-решт фальсифікація, все те, що дозволяє режимові Володимира Путіна утримуватися при владі вже досить довгий час. І як ми можемо зрозуміти – ніхто в Кремлі не збирається з цією владою прощатися.

А що замість народних революцій? У Росії впевнені, що будь-який народний виступ – це політична технологія, яка готується опонентами Москви для того, щоб зменшити її вплив на країни, яку в Росії вважають власною сферою впливу. Саме так поставилися до першого Майдану, саме так поставилися і до Революції гідности 2013-2014 років. Проте протистояти народному гніву, народній революції за допомогою якихось альтернативних повстань у Кремлі не можуть. Розраховували на якесь повстання у мітичній „Новоросії", однак, замість цього ми бачимо, що відбулося. Відбулася терористична активність на Донбасі.

Кремль звично, як і в радянські часи, підмінив народну активність, народне волевиявлення, народне бажання справжнім тероризмом. Але терорист – це штучний товар, таких відчайдухів ніколи не буває багато, ніколи не буває багато тих, в кого немає чести, сумління, поваги до власних співгромадян, поваги до людського життя, ці негідники на „вагу золота" в будь-якому реґіоні, в будь-якій країні. І авторитарні режими, а ми добре розуміємо, що в Росії – клясичний авторитарний режим близькосхідного типу, вони таких людей у спеціяльних таборах і готують.

І я думаю, що це буде стосуватися не лише України. В Криму може з'явитися табір, в якому можуть готуватися злочинці, які будуть дестабілізовувати ситуацію і в нашій країні, і на всьому пострадянському просторі, і на Заході, і на Близькому сході. Адже ті люди, які сьогодні складають, так би мовити, головні лави тих, хто дестабілізує ситуацію в багатьох країнах світу, проходили через радянську школу, через радянські університети, через радянські табори для вишколу терористів.

Це все просто відновлюється на наших очах: Росія стає новою імперією зла, новим Радянським Союзом. І те, що на цій території імперії зла створюються спеціяльні табори, які мають готувати терористів, вбивць, диверсантів – це тільки підтвердження жахливого перетворення країни, яка претендувала на демократію і на нормальне життя для своїх громадян на якийсь спеціяльний заклад, в якому спеціяльно навчають ненависти і вбивству.

(Еспресо ТВ)

В Італії підтримали Революцію гідности

Марійка Козачок

МАНТОВА, Італія. – Під час музичного фестивалю „Етеротопіє" 29 червня відбувся „Український ранок", що мав на меті привернути увагу італійського суспільства до політичних подій в Україні. Фестиваль, єдиний у своєму роді на національному рівні в Італії, відкриває нові музичні горизонти – пропонує новий репертуар, не забуваючи культурну спадщину минулого. Народний артист України Олесь Семчук став ініціятором тематичної музичної зустрічі „Від Помаранчевої революції до Революції гідности". Авдиторіюм „Монтенверді" запросив гостей на музичний ранок з метою об'єктивного висвітлення подій в Україні.

Захід співпав з підписанням Угоди про асоціяцію з Евросоюзом, тож його організатори привернули увагу до шляху, який довелося пройти Україні, захищаючи основні европейські цінності – право на свободу та людську гідність.

Ведуча Маріанна Сороневич, головний редактор „Української газети" в Італії, ілюструвала розповідь авдіовізуальним супроводом. Заля не стримувала емоцій під час перегляду фільмів у пам'ять „Небесної сотні".

Гостями акції були представник посадника міста Мантови Джулія Лонґіні, президент міської ради Джуліяно Лонґфільс, консул України в Міляні Сергій Пода. Дж. Лонґфільс висловив політичну підтримку Україні та вручив її дипломатичному представникові пам'ятні подарунки.

Прозвучали твори українського композитора Мирослава Скорика у виконанні скрипаля-віртуоза О. Семчука, який живе в Італії з 2002 року, активно співпрацюючи з найкращими музикантами. Він з 2011 року очолює струнну катедру в Міжнародній академії Імолі.

На завершення на сцену вийшли українки, що живуть в Мантові, засвідчивши своєю присутністю співпереживання за майбутнє Батьківщини.

Учасники „Українського ранку" в Італії.

АМЕРИКА І СВІТ

Поліґон раптом завмер

ПХЕНЬЯН. – Керівництво комуністичної Північної Кореї відкликало усіх спеціялістів, робітників і вивезло обладнання зі свого поліґону Пхунгері на північному сході країни, де дотепер були проведені вже три підземні ядерні випробування. Це показала аналіза знімків, зроблених з космосу, повідомила 3 липня південнокорейська газета „Хангук ільбо". У Сеул покищо не прийшли до певного висновку, з чим саме пов'язане припинення робіт на північнокорейському ядерному поліґоні. За однією версією, ці дії мають надіслати позитивний сиґнал сусіднім країнам і США. За іншою версією, обладнання та персонал тимчасово виведені через загрозу зсувів в ході нинішнього сезону дощів у реґіоні. *(„Дзеркало тижня")*

В Японії – нова воєнна доктрина

ТОКІО. – 2 липня уряд Японії на чолі з Прем'єром Сіндзю Абе ухвалив резолюцію, згідно з якою вперше після закінчення Другої світової війни збройні сили країни зможуть брати участь у військових операціях за кордоном – в межах колективної оборони для захисту дружніх держав, навіть у тому випадку, коли сама Японія не зазнає нападу. Участь в закордонних операціях має ряд умов. Зокрема резолюція говорить, що військовому втручанню не повинно бути альтернативи, а збройні сили будуть застосовуватися в мінімально необхідному обсягові. При цьому сам конфлікт повинен містити в собі загрозу існуванню Японії і праву її народу на життя і свободу. *(„Кореспондент")*

Саркозі – під слідством

ПАРИЖ. – 1 липня колишнього Президента Франції Ніколя Саркозі затримала поліція. Після 15-годинного допиту він постав перед судом, відтак підозрюваного відпустили. Це перший такий випадок в історії Франції. Проти Н. Саркозі почали розслідування у трьох справах. Зокрема його підозрюють у тому, що він отримував від судді інформацію щодо розслідування справи про незаконне фінансування своєї передвиборної кампанії у 2007 році лібійським диктатором Муамаром Кадафі. За секретні дані Н. Саркозі нібито обіцяв йому впливову посаду в Монако. Також розслідування має на меті визначити ролю Н. Саркозі у прийнятті рішення колишнім-міністром фінансів Крістін Лаґард щодо арбітражного вреґулювання з французьким бізнесменом Бернаром Тапі. Н. Саркозі називає слідство політично мотивованим і не погоджується зі звинуваченнями. *(Бі-Бі-Сі)*

Курди хочуть миру

ЕРБІЛ. – 24 червня Державний секретар США Джон Кері мав зустріч з президентом автономного курдського реґіону в північно-східній частині Іраку Массудом Барзані, який запевнив, що курди „шукають розв'язки кризи, які вони спостерігають". Курдські сили перебрали контролю на багатим на нафту містом Кіркук – одним з тих районів, який покинули іракські сили безпеки під тиском з боку сил угруповання „Ісламська держава Іраку та Леванту", які недавно захопили цей район. Дж. Кері заявив, що Ірак переживає критичний момент і підкреслив важливість участи іракських курдів в пошуках входу з кризи. *(„Голос Америки")*

Албанія – кандидат у члени ЕС

СТАСБУРҐ. – Комісар Европейського союзу з питань розширення і політики добросусідства Штефан Фюле повідомив 24 червня, що Европейський союз надав для Албанії статус країни-кандидата. Країна подала офіційне прохання на вступ до Евросоюзу ще в 2009 році, і на неї ще чекають серйозні реформи. У перспективі членами ЄС зможуть стати всі балканські країни. Для подальшого зближення з Евросоюзом керівництву Албанії ще потрібно суттєво знизити рівень корупції та організованої злочинности в країні, а також привести судову систему у відповідність зі стандартами ЕС. *(„Кореспондент")*

Бережімо джерела рідної мови

Рідна мова – це тільки один з наших багатьох-багатьох національних скарбів, але скарб особливий, особливо дорогий, безпосередньо пов'язаний з життєздатністю, з духовною силою нашого народу, з його безсмертною душею. Саме тому українська мова завжди першою зазнавала лютих нападків з боку вічного ворога нашої нації – російського великодержавного шовінізму. І саме хроніка нищення Москвою нашої мови найпереконливіше свідчить, що війна російського імперіялізму проти України точиться без жодної перерви вже четверте сторіччя – від датованого 1626 роком указу московського царя Михайла Федоровича про спалення церковних книг українського друку і до наказу Міністра освіти України Дмитра Табачника від 25 березня 2010 року про скасування обов'язку складати випускні іспити у школах українською мовою. А між цими двома датами була довга низка брутальних заборон нашого слова в Російській імперії і гонінь на нього – так званий Валуєвський циркуляр, таємний указ Олександра II, указ Олександра III, Столипінський циркуляр і т. д. і т. п.

На жаль, донині наша мова не вийшла з кола смертельних небезпек, тому що донині злій волі Москви і її прихвоснів в Україні не протистоїть надійним чином добра воля української політичної еліти. В найкращому разі ця еліта – напівукраїнська. Людей глибокої національної культури в київських коридорах влади можна порахувати на пальцях однієї руки. Що вже говорити про запеклих україножерів з Партії Реґіонів, коли високоосвічений і шляхетний Прем'єр Арсеній Яценюк, звертаючись до російськомовних українців східніх областей, заспокоював їх у цей дивний спосіб: „Моя дружина Терезія – также російськомовна". Чи ж дивно, що налякані революційним Майданом народні депутати скасували ухвалений в липні 2012 року шкідливий мовний закон Ківалова-Колісниченка, а коли революція пішла на спад і антиукраїнство знову підняло голову, виконуючий обов'язки президента і голови Верховної Ради Олександер Турчинов полохливо наклав на це скасування вето?

Політикою, тим більше отакою, української мови не можна врятувати. Її порятунок – в особистій культурі кожного громадянина України. Особиста ж культура починається з родини, а родина – це вже ланочка суспільства, тому його обов'язком є створити якнайширші і якнайсприятливіші суспільні умови для національно-культурного становлення української людини.

Політичні укази як не годні нашу мову в Україні убити, так само не годні запевнити їй повноту життя. Джерела цієї повноти – україномовна родина, україномовний дитячий садочок, україномовна школа, україномовний Пласт чи СУМ, україномовний університет.

Політичні сили в Україні повинні нарешті усвідомити, що українська мова не може бути предметом партійних торгів.

ІСТОРІЯ

Золотий ювілей „Лісової школи"

Перший Міжкрайовий вишкільний табір „Лісова школа".

Петро Содоль

На початках 1960-их років у США і Канаді, у Пласті, зауважили потребу усучаснити вишколи виховників юнацтва, зокрема піднести рівень якости керівництва пластових таборів. Про це йшли гарячі дискусії на пластових з'їздах та нарадах, мабуть, усіх куренів пластового сеньйорату. Дехто писав листи з конкретними пропозиціями, і один такий лист вийшов від Яреми Весоловського („Ярко"). Він був людиною ініціятивною і авторитетною, засновником і провідником куреня „Лісові чорти" у 1922 році, співорганізатором крайового з'їзду Пласту у 1924 році, ініціятором, головним організатором і бунчужним в 1926 році першого інструкторського табору на „Соколі" під кермою полковника Івана Чмоли.

Лист „Ярка" в 1962 році був адресований тільки до керівництва куреня „Лісові чорти", головою якого на той час був Мирослав Раковський („Вуна"). В листі була пропозиція організувати вишкільний табір спеціяльного характеру для вишколу провідників пластових таборів. Такий табір мав би бути повністю самовистачальний і проведений у відлюдній околиці. В таборі були б практичні заняття і сувора військова дисципліна.

Прочитавши цього листа, „Вуна" проєктом зацікавився і особисто взявся за це діло. Тут треба згадати, що „Вуна" також належав до категорії непересічних пластунів, активних на всіх щаблях організаційної структури Пласту. В 1925-1933 роках він був на студіях у Ґданську, товаришував з Романом Шухевичем, був членом Української Військової Організації. В діяспорі він був першим станичним Ню-Йорку, опісля – Дітройту, згодом головою керівних органів Пласту. Підхопивши ідею „Ярка", він узявся до організації табору пляново і систематично.

Після 18-місячного приготування відбувся перший Міжкрайовий вишкільний табір „Лісова школа" від 28 червня до 11 липня 1964 року. Назва всім сподобалася. Відповідне місце знайдено у Кетскільських горах поблизу містечка Гантер, Ню-Йорк. Це була невелика площа біля річки Скогарі, яку треба перейти, щоб зайти до табору. Тоді це була власність двох „лісових чортів" – Михайла Пежанського та Володимира Хамули. Згодом вони власність передали Пластовій фундації в Ню-Йорку, яка нині є відповідальною за цю землю. Крім „Лісової школи", тут часом також відбувається „Школа булавних", та інші спеціяльні табори.

Творцем вишкільної програми був Юліян Крижановський („Юлько"). Починаючи від 1953 року, він цікавився таборовою тематикою. Згодом його писання про табори були зібрані в одну книжку під назвою „Пластові табори", яку видала Крайова пластова старшина США. Вона стала обов'язковим читанням для усіх членів проводів таборів юнацтва США від 1964 року. „Юлько" підготував детальну програму на кожну годину занять „Лісової школи" у 1964 році, опісля це повторив в наступні 10 років. Він це робив після ґрунтовних кореспонденційних консультацій з інструкторами.

В 2014 році минає 50 років від створення „Лісової школи" і першого табору, який у 1964 році уважали експериментальним. Для виконання цього експерименту був дібраний особливо досвідчений (у віці 26-39 років) провід вишколу під кермою Василя Палієнка (майбутній ініціятор і редактор книги „Посібник зв'язкового"). Два тижні інтенсивного практичного пластування з спеціяльним наголосом на співпрацю і провідництво пройшли успішно.

За останні 50 років „Лісова школа" відбулася 53 рази, в тому числі 33 рази в Америці, 19 разів в Україні.

Про усі події можна дізнатися на інтернет-сторінці: www.LisovaShkola.org.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Газета заснована у 1893 році — Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич
Редактори: Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by
the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800 — **E-mail:** svoboda@svoboda-news.com
Fax (973) 644-9510 — **Website**: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:
Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: $90.00 на рік, $50.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – $80.00 на рік, $45.00 на півроку.
Електронна версія (www.svoboda-news.com) – $40.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda".
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Думки, висловлені в матеріялах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода" або її видавця.

Адміністрація „СВОБОДИ"

Адміністрація / Оголошення	Володимир Гончарик ☎ (973) 292-9800 x 3040 **Fax** (973) 644-9510 **E-mail** adukr@optonline.net
Передплата	Володимир Гончарик ☎ (973) 292-9800 x 3040 **E-mail** subscription@svoboda-news.com

ПОВІДОМЛЕННЯ ДЛЯ ЧЛЕНІВ 165-ГО ВІДДІЛУ УНС

З днем 1-го липня 2014 року, відділ 165-й з'єднався з відділом 174-им, секретарем якого є **Ольга Гнатієвич**

Просимо членів звертатися у всіх справах членства та забезпечення в УНСоюзі на адресу -

Mrs. Olga Hnatievych
5958 Slate Dr., Troy, MI 48085
(248)-227-4597

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Держава досі оберігає мільйонерів

Верховна Рада готується прийняти закон про податки, який викликає велике здивування. Адже в Україні появилося дуже багато мільйонерів і міліярдерів. 2,291 українець задеклярував доходи за 2011 рік у розмірі понад 1 млн. грн. За дослідженнями „Wealth Management Ukraine 2012" зростання кількости мільйонерів в Україні становить до 6 відс. на рік, в середньому понад 1,500 нових мільйонерів щорічно. За останні два роки донецьких мільйонерів стало в 2.5 рази більше.

Уникаючи податків, багатії сховали в офшорах 21 трлн. дол. за оцінкою 23 липня 2012 року.

За дослідженнями „Forbes" станом на квітень 2012 року в активах 100 найбагатших українців понад 54 млрд. дол.; їх рівень близький до стану США, де загальний дохід 200 найбагатших людей становить 58.2 млрд. дол. Як це можливе, коли Україна належить до найбідніших?

Податкова служба нарахувала 999 мільйонерів, які задеклярували в сумі 4.896 млрд. грн. і заплатили з них 227 млн. грн. податків. Таким чином, мільйонери заплатили податок на доходи фізичних осіб в середньому за ставкою 4.6 відс., хоча за прийнятим законом повинні платити 17 відс.? А в Европі нормально платять 40 і більше відсотків, що дозволяє підтримувати високий рівень фінансового забезпечення народу. Уряд Франції плянував підвищити податки мільонерів з 40-48 до 75 відс.

В Україні діє велика тіньова економіка, де олігархи і кримінальники отримують величезні неофіційні доходи. То чи нова демократична влада, новий Президент України і уряд, підтриманий Майданом, будуть надалі підтримувати мільйонерів і міліярдерів, оберігаючи їх від нормальних европейського рівня податків, і залишати в бідності величезну більшість населення? Чи надалі прийматимуть закони у Верховній Раді, в якій народними депутатами зробили численних слуг олігархів?

Ярослав Ганіткевич,
Львів

Вандали забруднили церкву

Телевізійні канали SBS передали 21 червня кадри про образливі написи на стінах нашої церкви св. Андрія. Промовляли о. Симон Цькуй, Славко Дума, Петро Шміґель. Люди, які були в церкві, плакали від побаченого збезчещення будинку церкви, її залі, вікон та стін.

За три години відчистили написи, але це було не просто. З нами була Барбара Пері – член парляменту Нової Південної Валії, Креґ Лаінді з виборчої округи – обоє великі приятелі української спільноти й Вік Анадеф – голова Комісії за багатокультурність Нової Південної Валії.

Організація „Ротарі" в Голсройті подарувала одноразові комбінезони та плин для змивання фарби, щітки й губки. Ярослав Дума все привіз під церкву. В чищенні стін церкви брали участь, крім згаданих австралійських політиків, Петро Кобринстарший, Петро Кобрин-молодший, Катерина Кобрин, Симон Спирдз, Андрій Федоров, Антон Федоров – наймолодший учасник події, д-р Богдан, Гриць та Роман Гузії, Анна Чокула й її приятель П. Шміґель, о. С. Цькуй – парох парафії св. Андрія. Батьківський комітет Української суботньої школи пригостив всіх кавою й печивом.

Марічка Галабурда-Чигрин,
Голсройт, Австралія

Вболіваймо разом за український футбол!

До вас звертається голова щойно утвореного фан-сектору збірної України з футболу „Булава". Наш проєкт створено для підтримки збірної України з футболу на найвищому рівні. Ми маємо розроблену програму вболівання – новий тестований футбольний гимн, десять пісень, розроблені яскраві атрибути сектору, прапори та інше.

Нашою головною метою є презентація нової, яскравої візитівки футбольної України.

Наш проєкт схвалили Футбольна Федерація України, компанія „Ukrainian Football International", національний спортовий комплекс „Олімпійський", Міністерство молоді і спорту. Тож разом створимо справжній, професійний фан-сектор, який допоможе футбольній збірній України грати за яскравої підтримки трибун.

Вже з осені цього року національна збірна команда України з футболу розпочне боротьбу за право участи у фіналі Чемпіонату Европи-2016, що відбудеться у Франції. Суперниками нашої команди у відбірковій групі стануть збірні Білорусі, Словаччини, Македонії, Люксембурґу та Еспанії. Гра 12 жовтня між національними збірними командами України та Македонії відбудеться у Львові на стадіоні „Арена Львів".

Наш сайт: www.ua-bulava.org. Вболіваймо разом за український футбол!

Руслан Наконечний,
Київ

Україна розвіє тьму неволі

Здається, ми ще ніколи не були так близько до втілення цих слів у життя, як сьогодні. Ішла і йде війна. Загинула „Небесна сотня". Друга „Небесна сотня" гине на сході. А Україна встає. І встане.

Війна, що її затіяли кремлівські пітекантропи, з війни проти України обернулася на війну з вільним світом. І вільний світ переміг. Цю перемогу засвідчила інавґурація Президента України 7 червня.

Вільний світ показав безприкладну єдність у своїх діях. Европа й Америка діяли, хоч і не зовсім так, як хотілося б, але засудили дії Володимира Путіна і він був змушений дати вільному світові рожеві обіцянки.

Коли порівняти з Мюнхенською зрадою Чехословаччини, то це небо і земля. У Мюнхені Гітлер нічого не обіцяв демократичній Европі. Зовсім іншим був „Мюнхен" у Нормандії. В. Путін наобіцяв сім мішків гречаної вовни. Щоправда, усно. Він ще може відійти від своїх слів і вже відходить, але він розуміє, що це не покращить його становища, а погіршить. Досить того, що він мусів бодай на словах обіцяти. Гітлер цього не робив. Гітлер ще був „на коні" до 1943 року, до битви під Сталінґрадом.

Виходить, що дипломатична битва на святі 70-ліття висадки союзників у Нормандії стала для вільного світу копією Сталінґраду, але без людських жертв, без полону генерала-фельдмаршала Фрідріха Паулюса. Зустріч в Нормандії навіки з'єднала Україну з вільним світом.

Війна ще триває. Ще ллється кров. Але її кінець і переможця уже видно.

Україна знову опинилася в центрі історичних подій. Перший раз ця честь випала їй 350 років тому під час Хмельниччини; другий раз – під час Полтавської битви. Ще один раз українці були в центрі світових подій, коли УПА протягом десятиліть хитала кремлівський трон. Разом з воскресінням України відбулася низка зрушень у свідомості та поглядах ряду політичних угруповань у світі. Багато симпатиків кремлівських неофашистів переглядають свої погляди на Україну та Росію, а особливо після низки антисемітських кроків путінських прислужників у Криму та в Україні.

Розвіюється міт про „фашистів-націоналістів", ширений кремлівською пропаґандою. Українські націоналісти на ділі є щирими демократами, що видно з усіх подій Майдану та відбито в гаслі: „Слава Україні! Героям слава!"

Хоч як пнуться московські фальшивники історії окреслити це гасло, як фашистське, воно – антифашистське і не сходить з уст антифашистів, і то не лише українців.

Святослав Караванський,
Дентон, Мериленд

У Львові

У Львів мій приязний спішу я думками.
Все бачу, радію. Все тішить мене.
А потім, що бачив, розкину рядками.
І в серці запишу. Воно не мине…
Зайдеш до „Криївки". Минуле на стінах...
Збережено спогад повстанської слави.
Завдяки повстанцям, в нас є Україна,
Хоч бій за свободу був дуже кривавий.
Зайдеш на Личаків. Стрілецькі могили...
У шані належній лежать там герої,
До молоді написи заговорили:
„Ось тут спочиває український воїн!"
У храмі святому зупинишся в тиші
І тиху молитву понесеш до Бога.
Якщо вона щира, Господь не залишить
Народ України на правди дорогах.

Василь Шляхтич,
Зелена Гура, Польща

Цей хор співав у Ансбаху

Моя 94-річна мама Ольга Лісевич, яка живе у Веначі, зберегла з часів Другої світової війни фотографію „Новозаснованого українського хору", який вона разом з іншими українськими жінками утворила в німецькому місті Ансбах 1944 року. Мої батьки Михайло та Ольга одружилися у 1942 році і виїхали до Німеччини, де працювали на підприємстві, яке готувало харчі для німецьких вояків на фронті.

Невеликий хор виник у невеликому місті, а світлина зображує його на святкуванні дня народження Тараса Шевченка у 1944 році. У хорі співали православні і католики переважно з Галичини єдиною українською родиною. На світлині мама та її подруга Марія Мазур сидять обабіч диригента, ім'я якого забулося.

Після війни мої батьки виїхали до США і проживали у Пітсбурґу, потім – на Фльориді. Інші хористки опинилися в США, Канаді, Бразилії.

Якщо хтось пам'ятає мою маму і покійного тата, то прошу написати до мене на адресу: Jerry Lisewych, 1601 Maiden Lane, Wenatchee, WA 98801.

Ярослав Лісевич,
Веначі, Вашінґтон

Останній дзвінок пролунав у Школі українознавства

Ксеня Ференцевич

НЮ-ЙОРК. – 14 червня після урочистої Літургії у Церкві св. Юра відбулося закриття 64-го навчального року Школи українознавства Об'єднання українців Америки „Самопоміч". Святкова програма відбулася у родинній атмосфері в шкільній їдальні Академії св. Юра, де зібралися понад 150 учнів, вчителів і батьків, щоб попрощатися з 12-ою клясою і побажати всім щасливого і веселого літа.

Директор школи Іван Макар, який провадив програмою. У своїй промові підкреслив позитивні зміни, котрі виявилися у цьому навчальному році і висловив вдячність за підтримку шкільної громади. І. Макар також сердечно привітав випускників Марту Антонюк, Олю Ваврищин, Павла Горбуля, Христину Кобрин, Наталю Лис, Наталю Мельник, Ліяма Нолана, Татяну Поляк, Юлю Садову, Дзвінку Стефанишин, Марію Токарську і Романа Хомина. Для них і їхніх вчителів гучно пролунав рефрен „Многая літа".

Випускниця Ю. Садова виголосила сердечну подяку від учнів. І. Макар викликав наймолодших учнів дошкілля та зазначив, що вони йдуть слідами випускників. З приводу їхнього переходу до 1-ої кляси подаровано кожному книжечку.

Спеціяльну похвалу від шкільної адміністрації за взірцеве навчання отримали Василь й Ігор Менделюки та Катя Волошин (10 кляса).

Учні 12-ої кляси і дошкілля з наставниками. (Фото: Мішель Геврик).

І. Макар усім вчителям та членам адміністрації й батьківського комітету вручив по троянді. Адміністративний заступник директора Наталя Даниш висловила подяку І. Макарові за його невтомну і віддану працю, вміле та професійне керівництво.

Шкільний хор під проводом Елі Романишин виконав пісню „Україно моя" Оксани Антонів, яка акомпаніювала на фортепіяні. Присутні заспівали український національний гимн. Прощальну програму закінчили звуки останнього дзвінка.

Наступний навчальний рік у школі розпочнеться 13 вересня. Адреса школи: 215 E. 6th Street, New York, N.Y. 10003. Шкільний вебсайті www.ukrainianschoolnyc.org.

Подарували вітраж „Тризуб"

Віра Боднарук

НОРТ-ПОРТ, Фльорида. – На вшанування героїв „Небесної Сотні", які віддали своє життя на Майдані в Києві, Товариство української мови ім. Шевченка 12 червня подарувало вітраж „Тризуб" Олега Послушного з Філядельфії Українському релігійному і культурному осередку ім. св. Андрія.

Вітраж буде встановлений в осередку, як доказ великої пошани до сучасних героїв України.

Передання вітража „Тризуб" екзекутиві Осередку ім. св. Андрія. (Фото: Богдан Боднарук)

Товариство сеньйорів влаштувало доповідь про вибори

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – 17 червня на запрошення управи Товариства сеньйорів з розповіддю про президентські вибори виступила Уляна Мазуркевич, голова Комітету оборони людських та національних прав.

Вона перебувала на виборах в Одесі та Києві разом з відомою журналісткою Труді Рубін, членом редакційної колегії газети „Філядельфія Інквайрер", редакційні статті якої появляються у 15-ти різних часописах і яка часто пише на українські теми.

У. Мазуркевич показала численні прозірки, які ілюструють сучасну ситуацію в Україні, зокрема в Києві та Одесі. Як спостерігач делеґації Українського Конґресового Комітету Америки (разом було 222 спостерігачі) вона брала участь у нагляді за проведенням виборів та, як всі інші спостерігачі УККА, покрила всі видатки, пов'язані з 10-денним перебуванням в Україні, з власних заощаджень.

Слухачі мали нагоду почути і побачити на прозірках державницькі гасла, які обстоюють унітарність Української держави, довідатися, що російськомовні громадяни України володіють українською мовою, якщо до них звертатися державною мовою.

Український телеканал „Інтер" передав інтерв'ю з Маделен Олбрайт, колишнім Державним секретарем США, та У. Мазуркевич з Одеси.

Уляна Мазуркевич (зліва) з членами виборчої комісії в Одесі.

ІНТЕРВ’Ю: Колишній студент став міністром

Олександер Вівчарик

СМІЛА, Черкаська область. – Нинішній Міністер освіти і науки Сергій Квіт, один з засновників Народного руху України в Смілі, був тоді студентом факультету журналістики Київського державного університету ім. Тараса Шевченка. Він проходив виробничу практику в місцевій газеті „Червоний стяг” разом з смілянкою Тетяною, яка згодом стала його дружиною. Ми потоваришували і залишилися добрими приятелями. Я ночував у його оселі під час Помаранчевої революції, коли мене, втомленого і хворого, забрала з Майдану Тетяна. Я стежив за його кар’єрою, брав участь у проєктах, читав його наукові праці і зовсім не здивувався, коли він став міністром. Тепер вирішив поспілкуватися з приятелем як журналіст з посадовцем.

Сергій Квіт виступає на Майдані в Києві у грудні 2013 року. (Фото: Олександер Вівчарик)

– Віднедавна Ви міністер освіти, а до того були президентом Києво-Могилянської академії, хоча закінчили свого часу факультет журналістики. Чому Ви відійшли від журналістики?

– У дитинстві я мріяв бути професором – і це збулося. Міністром бути не мріяв і не плянував. А від журналістики насправді я не відійшов. Я зараз багато публікуюся англійською мовою на теми реформування освіти, про поточні події в Україні, зокрема про Евромайдан. До призначення на посаду міністра я протягом двох років вів блог на британському сайті „University World News“. Дуже важливо інформувати західну громадськість про сучасну Україну.

– Революція гідности розпочалася з протесту студентів. Серед найактивніших були спудеї Києво-Могилянської академії. Їх так виховували в навчальному закладі, чи це такий заклад, що туди йдуть навчатися переважно небайдужі патріоти України?

– Звичайно, могилянці є патріотами України. Відразу треба додати, що вони також критично мислячі професіонали. Ми намагаємося не працювати з молоддю, а давати молоді працювати самій. Це інакший підхід. Наші студенти значною мірою будують себе самі. Так вони стають надійними й відповідальними.

Участь у Помаранчевій революції та Евромайдані підтвердила найкращу людську, громадянську та професійну якість могилянських студентів. Києво-Могилянська академія має особливу історичну місію. Вона стоїть на сторожі України. Тому і ми не можемо бути інакшими.

– Ваш попередник Дмитро Табачник робив усе, щоб виховати з українських школярів людей „не помнящих родства”. Чого лише варті були зміни до підручників історії, з яких викинули усе, що йшло врозріз з думкою міністра освіти Росії. Як нейтралізувати ці антиукраїнські моменти швидко, як допомогти школярам і студентам уже сьогодні вивчати правдиву історію України?

– Я не схильний переоцінювати русифікаторські „здобутки” Табачника. В добу Інтернету будь-які спроби щось викреслити з історії приречені на провал. На мою думку, нам, в першу чергу, треба не переписувати підручники на інакший манер, а мати хороші, професійно зроблені підручники та навчальні програми. Сьогодні головне поле битви – за ефективну державу і зокрема за якісну освіту. Не варто казати, що спочатку ми боротимемося за українську мову, а вже потім за економічні реформи чи проти корупції. Все українське має бути найбільш професійним та ефективним.

– За радянських часів учителів навчали так, що вони ставали вірними служаками режиму. Дуже великий прошарок освітян навчений і вихований саме за часів СРСР. Може варто провести люстрацію і серед викладачів?

– Поняття люстрації передбачає оприлюднення зв’язків людини з тоталітарним або іншим злочинним режимом перед тим, як вона має посісти якусь державну посаду. Не можна позбавити людину роботи за її переконання. Школа важко оновлюється, туди йде не так багато талановитої молоді через низький соціяльний статус. Знову приходимо до необхідности реальних позитивних змін.

– Ситуація в Україні зараз непроста: частина території окупована, на сході йде війна. Не всі школярі можуть приїхати на іспити до вищої школи. Як це відбивається на роботі міністерства, як допомагаєте випускникам, які в цьому не винні?

– Міністерство освіти і науки тримає руку на пульсі подій, допомагаючи навчальним закладам завершити навчальний рік, пропонуючи нові можливості для випускників. Зокрема випускники донецьких і луганських шкіл складатимуть тести зовнішнього незалежного оцінювання в другу сесію, 1-15 липня. Якщо буде потреба, ми для них, як і для кримчан, організуємо третю сесію в самих університетах. Також усі вони можуть легко переєструватися і змінити місце тестування на будь-який інший реґіон України.

– Старші люди нарікають, що українці значно менше читають, а молодь, мовляв, не читає зовсім. Що читає Міністер освіти Сергій Квіт?

– Зараз у мене на столі перекладена з англійської мови „Медіаетика“, щойно видана Українським Католицьким Університетом.

– Нерідко підручники не відповідають програмі і містять безліч помилок? Особливо загострена проблема з підручниками в сільських школах. Учителям доводиться використовувати посібники різних авторів. Ви знаєте про цю проблему?

– Вирішити її не так просто. Поки ми будемо видавати якісні підручники, в обігу все одно будуть деякі старі. Найближчим часом ми сподіваємося прийняти новий закон про вищу освіту. Він створить нову реальність у вищих школах. Соціяльний статус вчителів пов’язаний з збільшенням платні. На жаль, цього року платня буде коригуватися лише на відсоток інфляції. Державний бюджет був пограбований Віктором Януковичем десь на 100 млрд. дол., включно з 10 млрд. дол. готівкою. Україна перебуває у вкрай скрутному становищі.

Одна державна...

(Закінчення зі стор. 3)

Україна, вирішуючи екзистенційно важливі національні питання, повинна чітко дотримуватися законодавства ЕС і досвіду таких країн, як Литва, Словаччина, Чехія... Так, ніхто й ніщо не ідеальні, потрібно виправляти помилки.

Коли, наприклад, у 1918 році було створено Чехословаччину, тодішня влада прийняла закон, що проголошував чехословацьку мову державною. Проте мови такої не існувало. Були дві, між собою дуже подібні – чеська та словацька. І тільки впродовж двох наступних десятиліть вдалося поступово, відповідно до зростання інтеґрації словаків як політичної нації, позбутися викривлень у питанні використання державної мови.

Посприяв цьому процесові підзаконний акт до закону про мови, у якому однозначно й конкретно прописали права національних меншин та обов’язки держави щодо їх забезпечення. Проте якби засновник держави президент Томаш Ґарріґ Масарик піддався тискові прихильників уведення німецької, як державної, він однозначно відкрив би шлях до германізації чеського народу. Що й спробували зробити німецькі нацисти в період окупації 1939-1945 років.

У 2009 році парлямент Словаччини обговорив і ухвалив новий додаток до закону про державну мову. Останній викликав критику й збурив море пристрастей серед угорської меншини в Словаччині. Зокрема активно обговорювали надання словацькій мові привілейованого статусу й запровадження кар від 100 до 5,000 евро за порушення закону фізичними та юридичними особами. Проте кваліфікована аналіза підтвердила відповідність документу нормам ЕС.

Будь-яку комунікацію державні органи та їхні працівники повинні вести словацькою мовою. Чиновники зобов’язані володіти нею незалежно від національности. У населеному пункті, де проживає більш ніж 20 відс. громадян, що належать до певної національної меншини, комунікація з держустановами може відбуватися їхньою мовою (як от угорською). Якщо в реґіонах, де компактно мешкають представники інших етносів, громадянин розмовляє словацькою, держслужбовці зобов’язані спілкуватися з ним саме цією мовою. За порушення – грошова кара.

Словаки, окрім того, прийняли закон про громадянство, у якому дуже чітко визначено: ставши підданцем іншої держави, їхній співвітчизник автоматично втрачає громадянство своєї з усіма відповідними наслідками. Наприклад, залишається без виборчого права й можливости бути обраним до представницьких зібрань.

Україні також потрібно було б призупинити видання російських, угорських, румунських та інших закордонних пашпортів своїм громадянам – представникам національних меншин. Це забезпечило б їхню льояльність, запобігло б ворожому ставленню до держави.

Ярослав Пешек – чеський публіцист, керівник Чеського торгівельного центру в Києві.

Німеччина готова...

(Закінчення зі стор. 4)

ни у разі, якщо дієві санкції проти Росії все ж таки запровадять. „Мовляв, Росія у разі серйозних санкцій почуватиметься вільною у своїх діях і може вторгнутися на територію України. Якщо це справді так, то це багато що пояснює“, – ввважає німецький парляментар.

Власне, німецька позиція логічна і зрозуміла. Навіщо встрягати в невигідну боротьбу та зазнавати збитки від згортання співпраці з Росією заради якоїсь далекої України? Проблема лише в тому, що наша держава не перша з тих, що зазнали аґресії з боку Росії. В Польщі та країнах Балтії, яким вже „пощастило“ побувати в обіймах „русского міра“, дуже добре розуміють, що замирити В. Путіна надовго не вдасться. Питання лише в тому, де саме російський вождь вирішить захистити „соотечественников“ наступного разу.

(Еспресо ТВ)

НОВІ ВИДАННЯ

Нова публікація про культуру козацької еліти

Володимир Мезенцев

ТОРОНТО. – З 2001 року українські та канадські археологи й історики спільно вивчають старожитності Батурина. Розкопки цього міста у Чернігівській області та публікацію їх результатів спонзорують Програма дослідження східньої України ім. Ковальських при Канадському Інституті Українських Студій (КІУС) Альбертського університету, Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці, Понтифікальний інститут середньовічних студій Торонтського університету та Дослідний інститут „Україніка" у Торонто.

Проєкт очолює провідний дослідник Гетьманату, попередній директор КІУС та голова програми ім. Ковальських проф. Зенон Когут. Щедрими меценатами історико-археологічного вивчення Батурина стали св. п. поетеса Володимира Василишин та її чоловік, мистець Роман Василишин з Філядельфії. Чернігівський національний університет ім. Тараса Шевченка став базою Батуринської українсько-канадської археологічної експедиції.

Археологи встановили, що це поселення виникло наприкінці XI ст. як прикордонна фортеця чернігівського князівства. У 1669-1708 роках Батурин був столицею Гетьманщини, де розміщувались резиденції гетьманів та їхні збройні сили, садиби козацьких старшин і державних службовців та урядові установи. Місто процвітало за гетьмана Івана Мазепи (1687-1709).

1708 року місто підтримало виступ І. Мазепи за незалежність центральної України від Москви і мужньо обороняло твердиню від армії царя Петра І. З великими втратами російське військо захопило гетьманську столицю, пограбувало й спалило, задля покарання повсталих вигубило полонених козаків, урядників та усе цивільне населення, разом до 14 тис. українців.

Археологічні дослідження у Батурині та здійснені на їх основі маштабні натурні реконструкції фортечної цитаделі, церков, військової скарбниці, судової палати і гетьманських палаців відтворили образ зруйнованої столиці козацької держави. Завдяки праці експедиції це місто стало єдиним з кількох столиць Гетьманщини, де 13 років ведуться щолітні польові дослідження. Вони висвітлюють ще маловідомі культуру та побут козацької еліти.

Новою публікацією з цієї теми стало ілюстроване видання З. Когута, Володимира Мезенцева, Юрія Ситого і В'ячеслава Скорохода „Розкопки у Батурині 2012 р. Культура козацької еліти Мазепиного двору" (Торонто: Видавництво „Гомін України", 2013, 24 стор.).

Буклет видано українською мовою. Він має 56 кольорових ілюстрацій на глязурованому папері. Ця науково-популярна історико-археологічна праця видана коштом КІУС та Дослідного інституту „Україніка".

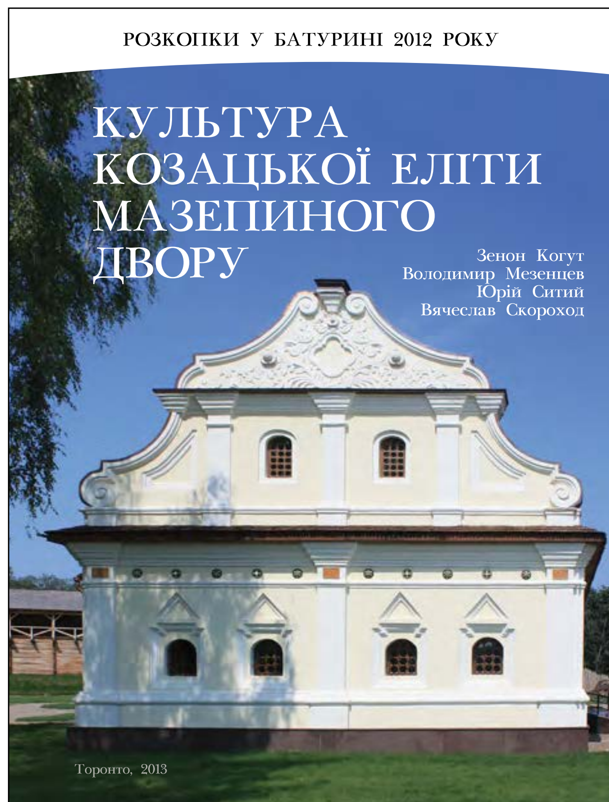

Обкладинка буклету „Культура козацької еліти Мазепиного двору".

Вона ознайомить з українськими й канадськими дослідниками Батурина, спонзорами, меценатами і жертводавцями цього проєкту в Канаді та США, розповідає історію міста у князівський та козацький періоди, у добу Мазепиного правління, про розорення Батурина царським військом і відбудову останнім гетьманом Лівобережної України Кирилом Розумовським (1750-1764) і його занепад протягом XIX-XX ст. Руйнацію Мазепиної столиці, варварське поголовне винищення мешканців та їх масові жорстокі покарання описано за маловідомим літописом представника старшинської верхівки Якова Радкевича (1734), що його опублікували у Києві 2012 року.

Автори розглядають матеріяли розкопок залишків спаленого палацу, церкви й великої службової споруди садиби І. Мазепи у передмісті Батурина – Гончарівці у 2012-2013 роках.

Дослідження решток цього палацу важливе для вивчення місцевих та київських будівельно-орнаментальних прийомів і впливів Заходу на архітектуру й мистецтво українського бароко. Знайдені в ході розкопок численні артефакти свідчать про розвинуте виробництво і декоративно-ужиткове мистецтво Батурина, про заможність, освіченість, інтелектуальні заняття й культурні зацікавлення козацьких старшин та службовців, які працювали у гетьманських покоях, генеральній військовій канцелярії, архіві чи бібліотеці при палаці. Аналізи знахідок показали, що ці мешканці службової будівлі грали у шахи та читали ілюстровані книги, позичені, мабуть, з добірної бібліотеки І. Мазепи. Археологічні досліди виявили проникнення до гетьманської столиці европейської літератури і творів мистецтва та її широкі торгівельні зв'язки з Заходом, Московією й Туреччиною. Історичні джерела також повідомляють про таємні дипломатичні взаємини І. Мазепи з турецьким султаном та про присутність його портрету в залі гончарівського палацу.

У буклеті розповідається про розкопки поховань загиблих від московської навали, що їх відкрили біля палацу К. Розумовського, та нові друковані й інтернетні статті археологів про погром Батурина та розкопки могил жертв різанини 1708 року українською і англійською мовами. Підсумовуються останні висліди фізико-антропологічних аналізів останків батуринців XVII-XVIII ст., ексгумованих експедицією.

Видання ілюструють портрети, світлини археологічних знахідок і розкопаних решток споруд, екстер'єрів та інтер'єрів відбудованих гетьманських палаців, церков і цитаделі Батурина, його аерофото, комп'ютерні реконструкції архітектури й декору головної резиденції І. Мазепи на Гончарівці та предметів старшинського обладунку, а також знімки з відзначення роковин Батуринської трагедії у 2012-2013 роках. Наприкінці брошури подано посилання на використану наукову літературу.

Ця публікація розрахована на широке коло читачів та вчених. Буклет можна придбати за 8.95 дол. у Видавництві КІУС кредитною карткою через захищену електронну систему (http://www.ciuspress.com/catalogue/history/333/kul%27tura-kozats%27koyi-ieliti-maziepinogheodevoru), замовити електронною поштою: cius@ualberta.ca, телефоном 780-492-2973, факсом 780-492-4967 або звичайною поштою: CIUS Press, 4-30 Pembina Hall, University of Alberta, Edmonton AB, Canada T6G 2H8. Поза межами Канади ціни у долярах США. Буклети цієї серії також продаються у канцелярії Крайової управи Ліґи Українців Канади в Торонто (тел.: 416-516-8223, електронна пошта: luc@lucorg.com).

Улітку експедиція продовжить розкопки залишків маєтку І. Мазепи та гетьманської фортеці й пошук нових археологічних свідчень про трагедію 1708 року в Батурині. Теперішня криза в Україні не дозволяє державі надалі фінансувати наш науковий проєкт. Його продовження цього року цілковито залежить від підтримки спонзорів та жертводавців у Північній Америці.

Добродіїв, які бажають допомогти історико-археологічним дослідженням Батурина та публікації їхніх результатів, ласкаво просимо надіслати чеки з пожертвами за адресою: Prof. Martin Dimnik, Pontifical Institute of Mediaeval Studies, 59 Queen's Park Crescent, E., Toronto, ON, Canada, M5S 2C4. Знаний канадський історик України-Руси проф. М. Дімнік є дослідником старого Батурина та фінансовим директором цього археологічного проєкту. Він надішле канадським і американським громадянам відповідні офіційні посвідки для звільнення внесків від оподаткування. Жертводавцям буде висловлено подяку в пов'язаних з проєктом публікаціях та публічних доповідях.

* * *

Додаткову інформацію про Батуринський проєкт у Північній Америці можна отримати від його виконавчого директора д-ра В. Мезенцева у Торонто телефоном 416-766-1408 чи електронною поштою: v.mezentsev@utoronto.ca. В Україні за довідками можна звернутися до керівника Батуринської археологічної експедиції при Чернігівському університеті Юрія Ситого за телефоном 380-462-774-296 чи електронною поштою: yurisytyi@gmail.com.

Укріплення цитаделі Батурина XVII ст. Реконструкція на основі археологічних даних 2008 року. (Фото: Володимир Мезенцев)

НОВІ ВИДАННЯ

Митрополит Іларіон розповів про Українську Церкву

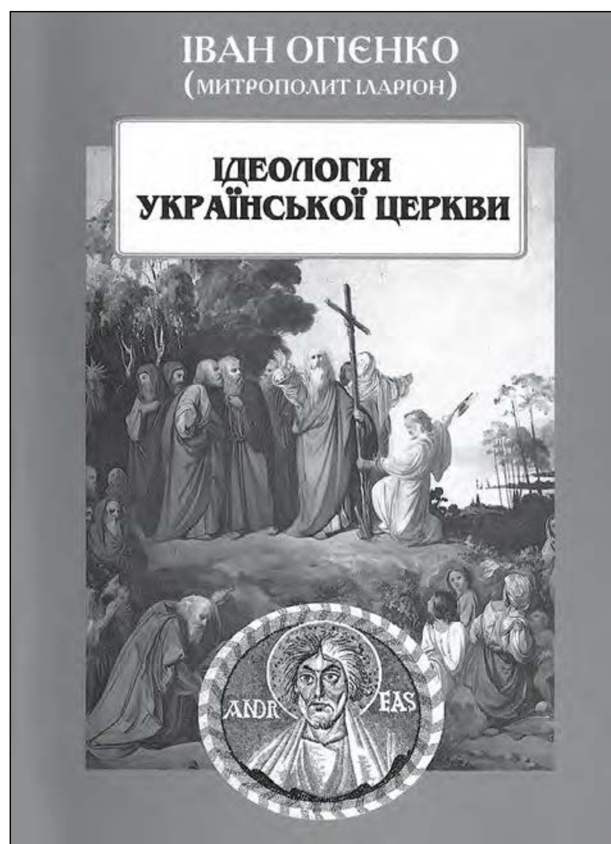

Протоєрей Богдан Демчук

Іван Огієнко (Митрополит Іларіон). „Ідеологія Української Церкви". 12 розділів, 456 стор.

„Ви вчора бачили мої праці, вони пішли в світ. І там пізнають Іларіона", – сказав Митрополит Іларіон (Огієнко) на прийнятті в честь 75-ліття з дня його народження 4 травня 1957 року. Передбачення 1957 року стало реальністю. У Києві 2001 року була створена Фундація ім. Митрополита Іларіона, її орган „Наша культура і наука" та видавничий проект „Запізніле вороття".

Тепер, завдяки Фундації ім. Митрополита Іларіона, відкрилася можливість читати і втішатися, що І. Огієнко дав можливість ознайомитись і навчатися про свою державу Матір-Україну. Недавно побачила світ ще одна його книга „Ідеологія Української Церкви" – 17-ий твір видавничого проєкту „Запізніле вороття". Книга має 12 розділів, 456 сторінок.

У першому розділі співголови Фундації – проф. Микола Тимошик (Україна) та протоєрей Богдан Демчук (Канада) подають короткий нарис історії Фундації.

Упорядник, автор передмови, лавреат нагороди ім. І. Огієнка проф. М. Тимошик представив читачеві І. Огієнка як ревного, послідовного, небайдужого й переконливого ідеолога Української Православної Церкви (УПЦ). Як 35-літній професор Київського університету, він виступив на Першому соборі УПЦ в Києві у 1918 році з доповіддю „Відродження Української Церкви". У своєму викладі доповідач свідомо наголошував на відродженні, а не створенні Української Церкви. Він арґументував свою думку необхідністю не українізації, а дерусифікації Церкви, її відмосковлення.

Сама ж праця „Ідеологія Української Церкви" є наслідком драматичних життєвих обставин, складається з 17 розділів і закінчується повчальними словами Мирополита Іларіона: „Усі ті, що відроджують тепер стару Українську Церкву, ніякої новини не вводять".

На закінчення проф. М. Тимошик подав свої коментарі та інформацію про праці, які вийшли у виданні „Ідеологія Української Церкви".

Останній розділ присвячений соратникові і вірному послідовникові Митрополита Іларіона – проф. Юрієві Муликові-Луцикові з нагоди 100-ліття від дня його народження.

Саскатун, Саск.

Віра Оберемок – майстер малих художніх форм

Віра Оберемок. „Скринька Віри". Черкаси: видавець Чабаненко Ю. А. 2014. 180 стор.

До бібліотеки „Свободи" надійшла нова книжка „Скринька Віри" української письменниці Віри Оберемок з села Русалівки на Черкащині, твори якої вже були друковані на сторінках тижневика. Книжка видана за фінансової і моральної підтримки Лесі Ковалик, Лесі Храпливої і Марти Цєхош з Канади, журналіста Миколи Сніжка та голови правління громадської організації „Коло обіч" Світлани Беляєвої з України. З питань придбання книжки можна звернутися до авторки на адресу: Віра Оберемок, село Русалівка. Маньківського району, Черкаської области, 20111 Ukraine. Нижче вміщено частину післямови лавреата премії „Берег надії" ім. Василя Симоненка М. Сніжка до цієї книжки.

Віра Оберемок – майстер малих художніх форм. Це етюди, замальовки, образки, новельки, оповідочки. У книзі вони сяють різнобарвним калейдоскопом. І головне – у них зачіпається якась така струна, яка тривожить небайдужі душі ліричністю і сердечністю.

Героїня письменниці – це вона сама, завжди замріяна, зачарована, надхненна і закохана, вона живе, можливо, як не від світу цього, як Мавка Лесі Українки, вся у ліриці, романтиці, у щасливій фантазії. Якось інакше вона не може, бо такий у неї характер – поетичний.

У селі Русалівка на Черкащині, де вона живе, найбільша пошта у В. Оберемок: листи з відгуками на її міні-шедеври приходять з усієї України, особливо від читачів газети „Сільські вісті", яка регулярно друкує сторінку „Вербиченька". А в ній обов'язково є якась „лірично-щемлива" мініятюра В. Оберемок.

Високо цінять творчі здобутки письменниці критики і друзі по перу. Ось що написала письменниця з Тернополя Жанна Юзва: „Завжди, коли читаю вашу лірику, таке тепло заливає душу! Радію за Вас! Байдуже серце такого не напише. Треба так вміти любити, як Ви, щоб так писати, лірично, задушевно. Пишіть! Любіть! А ми читатимемо, і насолоджуватимемося, і радітимемо за Ваш талант!".

З приходом в Україну нової епохи відбулася і незрозуміла переоцінка цінностей. Тому у творчості авторки з'явилися оповідання, новелі, оповідки, які „по-чорному" вплітаються у світле і красиве.

У В. Оберемок складна доля. Вона – дитина війни. Пережила війну і післявоєнні лихоліття. Батько не повернувся з фронту, а потім – нескінченна боротьба з хворобами, бідами, негараздами. Але вона, сильна духом жінка, вистояла, витерпіла, і в її творах ніхто і ніколи не чув стогону, не бачив суму, а навпаки – завжди відчувалося возвеличення, чекання і відчуття краси і любови, надія на краще, віра в Людину, в людяність і чистоту кохання.

В. Оберемок друкувалася у різних газетах, журналах, альманахах не тільки в Україні, а й за кордоном. Її книги користувалися успіхом у читачів. У неї є багато творів про звірят, про рослини, пташок, про зорі, про маму, про все прекрасне на світі. Але пише вона і про щось ще краще – про кохання. Це почуття багато глибше, ніжніше і хвилююче. І написати про нього набагато важче. Це треба спочатку пережити і написати не тільки словом, а й серцем. Вона пише про це так, „що серце щемом заходиться", як написав їй один з шанувальників. Подивіться на обкладинку нової книжки В. Оберемок. На ній намальована символічна „скринька Віри" і багатозначні слова з „Молитви" Тараса Шевченка: „Мені ж, мій Боже, на землі пошли любов, сердечний рай! І більш нічого не давай".

А тепер згадаймо, про що йдеться у одноіменній леґенді „Скринька Віри". Йде вулицею гарна дівчина Віра і несе золоту скриньку. До неї залицяється красивий парубок Василь. Вона відповідає йому коханням. Вони далі йдуть одним шляхом. Побудували свою вольну і правдиву хату. Живуть щасливо. І раптом чують, що якась „Пандура" випустила з скрині якісь лиха, нещастя, хвороби. „Прийшла біда – відчиняй ворота?". Ні, сказала собі щаслива і красива пара. Прийшла біда – зачиняй ворота... Ось як, ніби каже письменниця, краса рятуватиме світ. І не тільки так. Краса – це зброя красивих людей проти всякого зла.

Закінчується книга оповідками „Любов, яка не минає" та „Чарівна криниця". Присвячені вони матері Василя Симоненка – Ганні Щербань – і йому самому, який умів любити і кохати. Колись В. Симоненко напівжартома назвав В. Оберемок „оберемок віри". Усім своїм життям і творчістю письменниця довела, що була такою завжди. Її герої теж завжди мали з собою „оберемок віри" або „скриньку віри". Тому їх і люблять люди.

Під час зустрічі письменниці з В. Симоненком він запитав: „Що таке оберемок віри? Це ніби оберемок квітів: вони різні, але всі – красиві". Зібрала ті красиві квіти В. Оберемок, поклала у „Скриньку Віри" й подарувала читачам.

Народна книга про Леоніда Куценка

Світлана Орел

„Я обрав свій шлях". Леонід Куценко у спогадах, листах, пам'яті". Упорядник Іван Задоя. Кіровоград: „IMEKC LTD". 2013.

„Книгу „Я обрав свій шлях…", Леонід Куценко у спогадах, листах, пам'яті" презентувано у педагогічному університеті, де він викладав, і в міському літературно-меморіяльному музеї Івана Карпенка-Карого під час уже традиційних краєзнавчих „Куценківських читань", і в обласній науковій бібліотеці імені Дмитра Чижевського, де зібрався ширший загал його колеґ-письменників та громадських діячів. Цю книгу можна назвати народною, бо гроші на оплату поліграфічних послуг і на папір збирали небайдужі кіровоградці та упорядник, літературознавець, наш земляк з Одеси Іван Задоя.

Річ у тім, що спочатку плянувалось фінансування видання Одеською облдержадміністрацією, де працює упорядник. Швидко виявилось, що грошей на такий проєкт не дадуть. Кіровоградська влада теж залишилась глухою до цієї ініціятиви. Але матеріял уже був зібраний, і книгу все-таки видали фактично методом передоплати: гроші здавали ті, хто хотів би її придбати і кому дорога пам'ять про професора. Правда, тираж вийшов мізерний – усього 250 примірників.

У лютому Л. Куценкові виповнилося б тільки 60 років. Дехто у цьому віці лише виходить на публічну наукову чи творчу орбіту. А його немає з нами уже сім років. Безглузда випадкова (?) смерть вихопила його з життевого плину буквально на льоту. Навіть комп'ютер не виключив – вибіг на хвилинку передати комусь книгу і не повернувся, збитий на переході автом.

Але роки не лише не затерли пам'ять про нього, а ще більше підкреслили, наскільки нам сьогодні не вистачає таких, як він, вдумливих науковців (його докторська дисертація стала книгою „Dominus Маланюк: тло і постать"), які зерно наукових знань уміють чітко екстраполювати на сьогодення, ерудиція й начитаність яких – не річ в собі, як це дуже часто буває, а інструмент осмислення ролі і місця українського самоусвідомлення у історичній та культурній перспективі. Його книга „Народу самосійні діти. Українська доля Дикого поля" багатьом допомогла подивитися на, здавалося б, давно відомі історичні та літературні факти життя краю українськими очима.

Л. Куценко фактично відкрив Україні її геніяльного поета, можливо, якоюсь мірою Шевченка XX ст. – Євгена Маланюка. Перші після десятиліть замовчування публікації про цього контроверсійного і страшенно ненависного комуністичній ідеології поета, належать відомому науковцеві Тарасові Сализі. Але глибше дослідження його життя та творчости – прерогатива Л. Куценка. На це пішли роки. Поїздки до Чехії, Польщі, США, робота в архівах, величезне листування і зустрічі з тими, хто хоч якось був дотичний до постаті Є. Маланюка. Результатом цієї великої роботи стали півтора десятка книг, де осмислюється кожен життєвий поворот і кожна болюча сентенція поета.

Саме Л. Куценко перебрав записники та робочі зошити поета, визбирав звідти і розшифрував багато його думок. Книга Є. Маланюка „1936-1968. Нотатники", яку упорядкував та написав до неї примітки Л. Куценко, вийшла друком у київському видавництві „Темпора" у 2008 році, вже після смерти професора. Гнів, розчарування і біль Є. Маланюка повернулись в Україну, пройшовши через серце Леоніда Васильовича. Адже Синюха Є. Маланюка і Синиця Л. Куценка зовсім поряд – і територіяльно, і виходить, духовно.

Л. Куценко фактично повернув видатного земляка в культурний і гуманітарний простір краю, і великою мірою – усієї України.

Книга про Л. Куценка складається з двох частин. У першій зібрані спогади і поетичні присвяти, у другій – листи, інтерв'ю, дарчі написи. Видання має іменний покажчик, фотовклейку. Перша світлина датована 1954 роком, коли майбутньому професору виповнився... рік, останнє фото зроблено 6 грудня 2006 року, трохи більше за два тижні до того дня, коли він трагічно загинув.

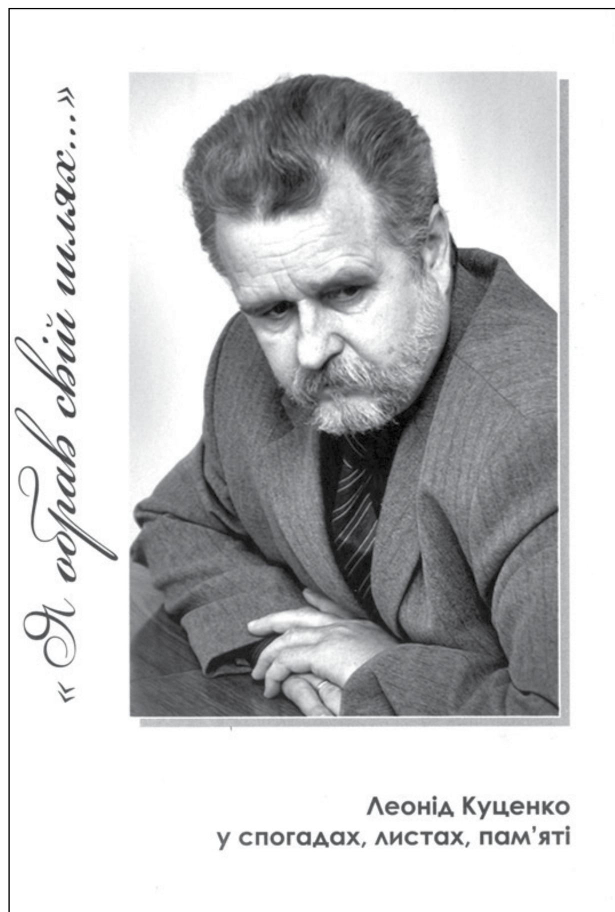

Під час презентації І. Задоя розповів, як тривала робота над книгою:

„Без перебільшення скажу, що книжечка творилась кіровоградцями і львів'янами, киянами і українцями з Канади, Німеччини, Словаччини, Америки. ...У книжці опубліковано 161 лист. Розшуки окремих із них – це своєрідні маленькі історії".

Л. Куценко не був марнославним, зневажав будь-яке пустослів'я, його риси – працелюбність і гострий розум. Тож книга про нього – не вінець йому, а початок для тих, хто прагне так само віддано служити українській справі і Україні.

Кіровоград

Музей вже 25 років збирає „Кобзарі“

Олександер Костирко

ЧЕРКАСИ. – 19 травня відзначив 25 років своєї діяльности Музей „Кобзаря“, єдиний в світі музей однієї книги – „Кобзаря“ Тараса Шевченка. Розмістився музей в будинку, де раніше стояв будинок сім'ї Цибульських, у яких в 1859 році кілька днів жив поет.

В музеї зібрано багато видань творів великого сина українського народу, їх переклади на мови народів світу. Експозиція поділяється на кілька розділів: прижиттєві, посмертні та сучасні видання творів Т. Шевченка, переклади та матеріяли про перебування поета в Черкасах.

Авторами експозиції стали лавреати Державної премії України ім. Т. Шевченка черкаські архітектори Сергій Фурсенко, Леонід Кондрацький та Микола Собчук разом з науковими співробітниками.

Основою музейної колекції стали збірки Шевченкіяни Євгена Артеменка з Харкова та Сергія Арбузова з Сум. Фонди музею налічують понад 10 тис. експонатів і постійно поповнюються, особливо за рахунок рідкісних видань „Кобзарів“ з закордонної Шевченкіяни.

На святкування завітали гості з України і з-за кордону. Вітаючи музей, голова обласної ради Валентина Коваленко сказала, що музей в останній час став своєрідним „духовним Майданом“. Адже саме тут усі небайдужі мали змогу збиратися й обговорювати гарячі події на Майдані в Києві, політичне життя України, висловлювати свої точки зору.

Портрет Тараса Шевченка подарував музеєві Заслужений художник України Іван Фізер. (Фото: Олександер Костирко)

Виставка розповіла про Ганну Черінь

Галина Горбунова

КИЇВ. – 29 квітня в Центральному державному архіві закордонної україніки відбулася презентація виставки „Місія поета“ з нагоди 90-річчя письменниці Ганни Черінь.

На відкритті були представники наукових, архівних, музейних установ. Заслужений артист України Борис Лобода, згадуючи свої зустрічі з Ганною Черінь, декламуючи її поетичні та прозові твори.

Народилася Ганна Черінь (Галина Грибінська, за чоловіком – Паньків) в Києві 29 квітня 1924 року. У роки Другої світової війни вона потрапила до Німеччини, а у 1950 році з маленькою донечкою емігрувала до США, де у 1953 році закінчила лінґвістичний факультет Чиказького університету, про що свідчить представлений на виставці диплом магістра. У 1966 році там же вона здобула фах бібліотекаря і понад 20 років працювала у відділі міжнародного обміну з країнами Східної Европи в бібліотеці цього університету.

З 1988 року Ганна Черінь мешкає в Порт-Шарлоті, Фльорида, беручи активну участь в діяльності Укра-

(Закінчення на стор. 20)

На виставці „Місія поета“ (зліва): заступник директора архіву Володимир Тихенко, Борис Лобода та начальник відділу Галина Горбунова.

Визначено переможців конкурсу „Коронація слова"

Учасники прес-конференції (зліва): Андрій Кокотюха, Тетяна Логуш, Юрій Логуш, Ірина Савченко, Анна Заклецька, Олег Сірий. (Фото: Любов Багацька)

Ірина Новоставська

КИЇВ. – 28 травня в готелі „Прем'єр-палац" відбулася пресконференція з нагоди 14-ої церемонії нагородження переможців конкурсу „Коронація слова", на якій обговорено літературні успіхи за минулий рік, озвучено теми, актуальні серед цьогорічних учасників конкурсу.

Юрій Логуш, засновник конкурсу, президент Київської школи економіки, радник міністра економіки повідомив, що цього року вийде монографія про переможців „Коронації слова".

Президент благодійного фонду „Мистецька скарбниця" Тетяна Логуш зазначила, що переможцями

(Закінчення на стор. 20)

На Черкащині вшанували Тодося Осьмачку

Олександер Вівчарик

КУЦІВКА, Черкаська область. – У день народження видатного українського поета Тодося Осьмачки 16 травня в його рідній Куцівці відбулася лірично-поетична толока „Хата Осьмачки-2014".

Голова Черкаської обласної ради, теж поет Валентина Коваленко, голова журі Всеукраїнської літературної нагороди ім. Т. Осьмачки, назвала цьогорічного лавреата – письменника-новеліста Василя Трубая з Обухова, що на Київщині, за книгу „Натюрморт з котами".

Дмитро Щербатюк (зліва), який пам'ятає Тодося Осьмачку, разом з його племінником Миколою Осьмачкою. (Фото: Олександер Вівчарик)

Нагороду заснували Черкаська обласна організація Національної спілки письменників України, Смілянський благодійний фонд „Тодось Осьмачка" і підприємство „Булатецькі брати". Нагороду вручають раз у рік саме до дня народження Т. Осьмачки.

На жаль, ознайомитися з книгою було важко. Автор розповів: „Книги я мав необережність забрати з Спілки письменників 18 січня і пішов з ними на барикади. Там поклав книги біля будинку і почав подавати хлопцям бруківку. Аж „беркутівці“ пішли у наступ. Я побіг останній, боявся, щоб мене свої ж не затоптали, бо вже немолодий. Тож торби я загубив. Кілька оцих книг люди потім передали“.

Ведучим свята був керівник обласної організації Національної спілки письменників України Володимир Ткаченко. На зустріч приїхали письменники Олекса Різників з Одеси, Сергій Пантюк з Києва, головний режисер Кіровоградського академічного музично-драматичного театру ім. Марка Кропивницького Євген Курман, поетеса Леся Мудрак, професор Черкаського національного університету ім. Богдана Хмельницького Володимир Поліщук та інші. Відбувся конкурс на найкращий власний вірш, у якому перемогла байкар з Черкас Антоніна Романенко.

Був і Дмитро Щербатюк, який запам'ятав Т. Осьмачку у простому домотканому вбранні, брилі і з торбою. Сам Д. Щербатюк одружився з племінницею Т. Осьмачки – Галиною. Приїхав на день народження письменника й онук його брата Степана – Микола Осьмачка разом з мамою Марією і сином Віталиком з Новоархангельська Кіровоградської области. Він подякував присутнім за пошану до пам'яті його родича.

Головний спонсор нагороди ім. Т. Осьмачки, відомий політик з Черкас Микола Булатецький наголосив у своєму виступі: „Не патріот сюди не поїде. Це зробить людина, яка любить свій край, свою культуру".

Наступного року виповниться 120 років з дня народження Т. Осьмачки і В. Коваленко сподівається, що до того часу вдасться перепоховати його на рідній землі.

Виступ Посла України в США на 50-річчі пам’ятника Шевченкові

П’ятдесят років тому, 27 червня 1964 року, у столиці Сполучених Штатів було урочисто відкрито пам’ятник видатному українському поетові, філософові, художникові, непересічній особистості, яка ввійшла до світового пантеону культурної спадщини – Тарасові Шевченкові.

Відкриття пам’ятника нашому Кобзареві у Вашінґтоні стало значною за історичним значенням подією. Це була перемога українців, своєрідна віха у їх боротьбі з комуністичним радянським режимом за право мати „в своїй хаті свою правду, і силу, і волю“.

Багато з присутніх тут сьогодні добре пам’ятають, що історія з спорудженням цього пам’ятника була досить драматичною і тривала майже п’ять років. І це не дивно, бо тоді у противборство вступили дві потужні сили: Америка – символ свободи, та СРСР, який справедливо називали „тюрмою народів“.

Войовничі комуністичні антиукраїнські сили настирливо домагалися від Конґресу скасування ухваленого ним закону про будівництво монументу. Навіть уже після освячення майдану робилися спроби переглянути вирішене питання. Та, в кінцевому підсумку, всі ці спроби провалилися, у першу чергу завдяки об’єднаним потужним старанням української діяспори та твердій підтримці уряду Сполучених Штатів.

27 червня 1964 року стало Українським днем в Америці. Урочистість церемонії відкриття пам’ятника повністю відповідала величі Тараса Шевченка. У святі взяли участь понад 100 тис. осіб, делеґації з Канади, Арґентини, Бразилії, Великої Британії, Німеччини, Франції, Бельгії, Австралії. Були присутні представники Уряду США та посли чужоземних держав. Президент Сполучених Штатів Двайт Айзенгавер, відкриваючи монумент, сказав: „Величний похід від Монумента Вашінґтону до пам’ятника Тарасові Шевченкові запалить тут новий світовий рух у серцях, умах, словах і справах людей, безперервний рух, в ім’я незалежности та волі всіх народів та всіх поневолених націй в усьому світі“.

Свій внесок у вшанування Тараса Шевченка зробили одразу чотири американські президенти. Ґарі Трумен був почесним головою Комітету пам’ятника Шевченка, Двайт Айзенгавер остаточно проклав шлях до того, щоб пам’ятник поетові таки постав у Вашінґтоні. Джон Ф. Кеннеді привітав у вересні 1963 року американських українців з освяченням майдану під будівництво пам’ятника і сприяв здійсненню проєкту. Ліндон Б. Джонсон сказав про Тараса Шевченка: „Він був більше, ніж українцем – він був державним мужем і громадянином світу. Він був більше, ніж поетом – він був безстрашним борцем за права й волю людей“.

Користуючись цією нагодою і присутністю тут з нами наших колег-дипломатів з Державного департаменту США, хотів би висловити від імені України слова безмежної вдячности народові, Урядові та Конґресові Сполучених Штатів, усім, хто допоміг пам’ятнику з’явитися тут – у Вашінґтоні. Особлива вдячність українській громаді, яка була своєрідним „народним лобі“ у цій справі. Окремо хочу сьогодні згадати надхненника цього проєкту, тодішнього президента Українського конґресового комітету Лева Добрянського, з ініціятиви якого було створено Комітет пам’ятника Шевченка, і внесок якого у встановлення цього величного монументу важко переоцінити.

У всі найважчі часи нашої історії Шевченкове слово допомагало українцям вистояти, надихало на боротьбу за свободу, незалежність та звільнення від поневолювачів.

Сьогодні Україна переживає найдраматичніший період за всі роки незалежности. Наша Вітчизна піддалася нечуваній у цивілізованому світі підступній атаці з боку Росії, котра намагається знищити европейський поступ українського народу і розколоти Україну.

Усе, що відбувається сьогодні в Україні – анексія Криму, війна на сході – це спроба зламати волелюбний дух українського народу і повернути його в минуле.

Україна зараз переживає час викликів, але також і час надій.

Виступаючи на сесії Парляментської Асамблеї Ради Европи 26 червня Президент України Петро Порошенко наголосив: „Потрясіння в Україні почались, оскільки українці не захотіли розстатися з демократією та европейським вибором. Вони тривають, оскільки хтось вирішив покарати Україну за цей вибір. Вони зупиняться тільки, коли здоровий глузд і европейські цінності візьмуть гору над аґресією“.

Волю народу України, волю Майдану нікому не спинити!

Вчора Президент України підписав Угоду про асоціяцію з Европейським союзом. Наш вибір – розбудова міцної демократії, яка займе достойне місце у родині европейських держав. Наш шлях лежить до Европейського союзу. І як би важко нам не було, скільки б часу це не зайняло, ми переможемо, ми відновимо територіяльну цілісність нашої держави і ввіллємось у вільну демократичну сім’ю европейських держав як рівні серед рівних. Переконаний, що саме такою хотів би бачити Україну Тарас Шевченко. Я твердо впевнений у Кобзаревих пророчих словах:

І на оновленій землі
Врага не буде, супостата,
А буде син, і буде мати,
І будуть люди на землі.

Олександер Моцик

Вітання міністра...

(Закінчення зі стор. 1)

му Кобзареві за океаном, був довгий і важкий. І лише завдяки об’єднаним зусиллям української діяспори, її наполегливості та завзяттю, цей пам’ятник з’явився в самому центрі Вашінґтону, куди українському генієві приходять вклонитися люди з усіх куточків землі.

Пам’ятник Шевченку у Вашінґтоні постав як символ звільнення, свободи і незалежности всіх поневолених націй, а для українців він став символом єднання навколо імені Тараса Шевченка та його полум’яного, чесного, не підвладного цензурі і часу слова.

Тепер, коли Україна здобула незалежність, але опинилась перед загрозою своєму суверенітетові і територіяльній цілісності, цей пам’ятник набув нового значення – він є доказом незламности українців у боротьбі за свою гідність, свободу, символом їх патріотизму та безмежної любові до Батьківщини.

Сьогодні як пророцтво ми сприймаємо Шевченків заклик: „Борітеся – поборете! Вам Бог помагає! За вас правда, за вас слава. І воля святая!“.

З глибокою повагою,

Павло Клімкін

Криза довіри...

(Закінчення зі стор. 1)

Більш ніж дивно, що Головне оперативне управління Генерального штабу Збройних сил України досі очолює генерал Олександер Шутов, родич колишнього Міністра оборони зрадника Павла Лебедєва.

Цілком ймовірно, що одностороннє припинення вогню було потрібне П. Порошенкові саме для більшої скоординованости задіяних в атитерористичній операції сил. Але в цілому ледве чи це припинення було виправданим. По-перше, сепаратисти, не зустрічаючи опору, посилили свої позиції, по-друге, з російського боку кордон перейшли нові групи: рахунок московським найманцям вже йде на десятки тисяч.

Так само сумніви в суспільстві викликало рішення Президента П. Порошенка сісти за стіл переговорів з терористами, хоч раніше він відкидав цю ідею як абсурдну. Ще абсурднішим виявлося її практичне втілення: за цим столом сидів найскомпрометованіший український (читай: антиукраїнський) політик Віктор Медведчук, весь сенс діяльности якого полягає в тому, аби навічно залишити Україну колонією Москви. Нібито на участі цього „миротворця“ у переговорах наполягла Канцлер Німеччини Анґела Меркель.

З цього приводу колишній Міністер оборони України Анатолій Гриценко пише: „Цинізм і аморальність! Інших слів не знаходжу, аби оцінити пропозицію Канцлера Меркель щодо Медведчука в ролі „посередника“ на мирних переговорах. Важко в Україні знайти людину, яка би з повагою ставилася до Медведчука і його ролі в українській політиці. Що далі? Президент Оланд запропонує розширити коло „посередників“ залученням Пшонки й Захарченка? А Путін довершить цей „посередницький“ зуд – і запросить до Донецька ще й Януковича? Найгірше в цій сумній історії – це те, що Президент Порошенко не проявив належної твердости й не відхилив пропозицію німецького Канцлера. А мав би це зробити! Заради України і українців, які довірили йому пост глави держави…“. Залишмо об’єктивнішу оцінку на пізніше…

Речинець одностороннього припинення вогню минув о 10-ій год. вечора 27 червня. Президент П. Порошенко прийняв дуже непросте рішення продовжити це неефективне – сепаратисти далі вбивають людей – перемир’я ще на три доби. І от гіркий плід цієї достойної з боку України спроби: за 10 днів одностороннього припинення вогню загинуло 27 українських вояків. Більшість коментаторів вважає, що це зроблено під тиском Европейського союзу і Росії, а оскільки европейці не розуміють, що жодне перемир’я не зупинить аґресивности Володимира Путіна, то, отже, П. Порошенко чинить нову помилку.

Ці три доби були потрібні Кремлеві, щоб надати переконливішої леґітимізації створюваній на Донбасі „Новоросії“ і її очільникові Олегові Царьову. І не тільки це. Є вже ознаки розхитування ситуації в інших областях України, центральних і навіть західніх, тому що Москва втілює свій до деталей розроблений плян знищення незалежної України – тим часом відповідного пляну врятування України все ще не існує.

27 червня засідання Европейської Ради у Брюселі закінчилося висновком: якщо до 30 червня одностороннє перемир’я не дасть ніяких позитивних вислідів, Европейський союз застосує новий рівень санкцій проти Росії. Еге ж – добрими намірами вистелена дорога до пекла: далі гинули під кулями сепаратистів і російських найманців українські військові і мирні люди, а про санкції, яких В. Путін злякався б, не чути. Бо Европейський союз – це зовсім не той суб’єкт, котрий здатний говорити одним голосом. Особливо, коли йдеться про Україну. Ледве чи колись дивитимуться на неї одними очима, скажімо, Польща і Німеччина. Польща, гостро відчуваючи українські небезпеки, зацікавлена в присутності НАТО на своїй території. Німеччина ж, як випливає з відповідей Канцлера Анґели Меркель на спільній з Генеральним секретарем НАТО Андерсом Фоґом Расмусеном пресконференції в Берліні 2 липня, – проти розміщення військ НАТО в Східній Европі. Старанно маскуючи промосковські симпатії, Берлін використовує свій значний вплив в ЕС, щоб зв’язати руки Україні безвислідними дипломатичними ігрищами.

Не випадково масове віче на київському Майдані Незалежности 29 червня, на якому був присутній автор цих рядків, закінчилося вимогою до Президента Петра Порошенка визначитися, нарешті, зі стратегією нової України і на цій основі будувати відповідну систему захисту національних інтересів, в тому числі й у взаєминах з путінською Росією, яка рахується тільки з силою, а не з дипломатичною майстерністю української влади.

Отже, дальшого збройного протистояння не уникнути, і тепер все залежатиме, чи зможе П. Порошенко зібрати всю військову силу в кулак, щоб звільнити схід від антиукраїнських банд. Зміна всієї державної системи влади, на яку чекає українське суспільство, можлива лише після успішного закінчення війни з сепаратизмом на сході. Це не значить, що кремлівський карлик відступить і дасть Україні спокій. Але якщо Президент П. Порошенко до кінця усвідомить, що сила його президентства – в народовладді, якщо Українська держава і український народ стануть, нарешті, тотожними поняттями, то Україна неодмінно вийде з теперішнього пекельного кола.

Вісті Фундації імені Івана Багряного
Липень 2014 року, ч. 166

Василь Гришко одним з перших написав про Голодомор

Євген Цимбалюк

Російське прислів'я „Москва сльозам не вірить, їй справу подавай" надихнула Василя Гришка, вихідця з міста Дубна, якому 15 січня виповнилося б 100 років, назвати свою книгу „Москва сльозам не вірить". Книга у 1963 році вийшла за кордоном і розповіла не про столицю Росії, а про Голодомор в Україні. Ще один варіянт прислів'я має продовження: „Москва крови жадає".

Досліджуючи життєвий та творчий шлях В. Гришка як письменника, публіциста, редактора, політичного діяча, одного з керівників еміґраційної Української Революційно-Демократичної Партії (УРДП), я мимоволі відчув, що в Україні його знають менше, ніж за кордоном.

Коли ж заходить мова про Голодомор 1932-1933 років, ім'я В. Гришка щоразу не тільки відроджується із забуття, але й виходить на історичну передову. І це цілком закономірно, адже письменникові належить одне з найбільш глибоких і найбільш ранніх досліджень голодоморівського періоду в Україні, що увінчалося виходом у Ню-Йорку книги „Москва сльозам не вірить".

Саме у образі Москви постала тоталітарна правляча верхівка, яка організувала Голодомор на українських теренах. Звичайно, цього тогочасна компартійна влада не могла пробачити письменникові і його особа стала небажаною для радянської України.

Василь Гришко

Зрештою, В. Гришка, образно кажучи, вже з колиски зачислили до „ворогів народу" через батька, який був старшиною у війську Української Народної Республіки і якого декілька разів арештовували більшовики. Останній такий арешт у 1938 році закінчився для Івана Гришка розстрілом.

Отож, доля майбутнього письменника з самих початків встелилася тернами. Коли йому виповнилося 15 років, то, як сам він писав, „на власній шкурі" спізнав, що таке в'язниця. Хлопцеві тоді „шили" причетність до Спілки Визволення України та Спілки Української Молоді. Втім, доказів виявилося замало, щоб кинути активіста за ґрати.

У 1930-1933 роках В. Гришко працював на будівництві Харківського тракторного заводу, одночасно навчався на робітничому факультеті при Інституті журналістики, звідки поступив на літературний факультет Харківського університету. 1931 року журнал „Молодняк" опублікував його повість „Один з таких", а в 1933 році – дві повісті під назвою „Стик".

Через три роки В. Гришко знову потрапив „під пильне око" енкаведистів. Його виключили з університету, заарештували і відправили на Колиму, де він був майже три роки. Напередодні Другої світової війни йому пощастило звільнитися.

Німецька окупація застала В. Гришка в Полтаві, де він брав участь у національно-визвольному підпіллі, а взимку 1943 року з родиною виїхав на Захід. Протягом чотирьох років перебував у таборах для переміщених осіб в Карлсфельді та Мітенвальді, вступив до УРДП, очолюваної українським письменником Іваном Багряним. Від того часу став активно публікуватися в еміґраційній пресі.

Переїхавши до Америки, працював на різних фабриках у Ню-Йорку. Одночасно проводив громадсько-політичну роботу, редагував газету „Український Прометей", викладав українську мову, здобув ступінь маґістра бібліотекарства з спеціялізацією в слов'янських мовах і літературах; став доктором філософії в галузі слов'янської філології та коментатором Радіо „Свобода".

З-під його пера вийшло до десятка книг. У тому числі „Москва сльозам не вірить", що стала підвалиною для наступної, більш маштабної книги „Український голокост, 1933". Ці твори присвячені штучному Голодоморові, вчиненому в Україні. Вони багато в чому допомогли відкрити правду про страшні тридцяті роки, зірвати маску з тих, хто всіляко приховував й заперечував факт злочину проти українського народу.

В. Гришко прожив 94 роки, помер в 2008 році в Галендейлі, Фльорида. Коли в СРСР вийшов фільм „Москва сльозам не вірить" про пригоди трьох новоприбулих до столиці дівчат, В. Гришко переглянув цю кінокартину і залишив короткий відгук: „Єдина, можливо, втіха, що сльози тепер хоч і солоні, але уже не криваві".

Гордій Гладкий – автор мелодії „Заповіту"

З 1870 року звучить чудова мелодія „Заповіту" Тараса Шевченка. Вона стала народною. Протягом довшого часу на виданнях нот писалось, що це українська народна пісня. Насправді автором мелодії є полтавець Гордій Гладкий, який народився 1849 року. Ширшій громадськості про це стало відомо завдяки пошукам полтавських та київських дослідників, серед яких були й відомі композитори, брати Платон і Георгій Майбороди. Вони виявили низку маловідомих матеріялів про цього молодого талановитого самоука.

В спогадах вчителя співу полтавця Івана Ризенка, який навчався разом з Г. Гладким на курсах теорії музики в Полтаві, згадуються обставини, за яких була створена мелодія „Заповіту". Тоді Г. Гладкому був 21 рік. Він працював прикажчиком у крамниці. У вільні від роботи години зачитувався поезією Т. Шевченка та любив ґрати на ґітарі. І хоч в той час ще не знав нот, маючи неабиякий музичний слух, часто компонував мелодії до слів Т. Шевченка. Вечорами, коли до нього приходили друзі й співали, він також виконував їм й свої пісні, а ті підхоплювали мелодії. В один з таких вечорів він їм заспівав „Заповіт". Присутні були вражені мелодійністю нової, їм ще не знаної пісні і урочисто приєналися в співі.

І поширилася ця чарівна пісня спершу у Полтаві, а пізніше і по всій Україні. „Заповіт" Г. Гладкого обробляли для хору, оркестри та ансамблів різні композитори. Тепер він виконується в музичній обробці Кирила Стеценка.

Про те, що Г. Гладкий створив музику до „Заповіту", згадує Д. Драний у своїй праці, яка вийшла друком до революції малим тиражем під назвою „Про походження музики „Заповіту", а „Заповіт" з мелодією Г. Гладкого вперше появився друком 1905 року. Ще раніше, в 1886 році, в Києві були видруковані три музичні твори Г. Гладкого до слів Т. Шевченка: „Зоре моя вечірняя", „Ой, на горі ромен цвіте" та „Утоптала стежечку". Після закінчення курсів теорії музики Г. Гладкий працював учителем співу в духовній семінарії. Помер на 45-му році життя в 1894 році.

Книги Фундації можна придбати

Фундація ім. Івана Багряного видала в Україні сотні різних книг на теми, що були заборонені в Україні. Минулого року в видавництві „Смолоскип" вийшли друком великі книги, які приготував у двох томах Олександер Шугай, представник Фундації в Києві.

Кожний том книги „Іван Багряний: нове й маловідоме" має майже тисячу сторінок. Частина вступного слова Івана Дзяби до цих книг містилася на сторінках Фундації. 254 примірники книги вислано до бібліотек України та наукових установ за межами України. Кожний том коштує 40 дол. Також є книги „Листування Івана Багряного" в двох томах – 100 дол., „Василь Стус – поет і громадський діяч" – 40 дол.,

Ці книги, яких є обмаль, можна придбати приславши чек на адресу Фундації.

Щиро дякуємо за підтримку Фундації

Від часу появи попередньої сторінки Фундації ім. Івана Багряного прислали пожертви такі особи: 1,000 дол. – **Володимир Могучий** на пресовий фонд бюлетеня „Наша Церква Київський патріярхат", 200 дол. – **Соня Петруша** в пам'ять чоловіка (з них 50 дол. для журналу „Бористен", а решта – на потреби Фундації), по 100 дол. – **Віктор Бабанський** для журналу „Бористен" та бюлетеня „Наша Церква Київський патріярхат" та **Антон Філімончук** (з них 75 дол. для журналу „Православний вісник Київського патріярхату" та 25 дол. для бюлетеня „Наша Церква Київський патріярхат"); 75 дол. – **Іван Деркач,** по 50 дол. – **Володимир Токар** для героїв Майдану, **Марія Сулківська** для сиріт Дніпропетровська, **о. Олексій Лімонченко** для потреб Фундації та **Ольга** і **Василь Карпенки** (з них по 25 дол. для сиріт та журналу „Бористен"), 40 дол. – **Дмитро Штогрин**.

Майор української армії Дмитро Афанасьєв разом з своїми бійцями пробував зупинити російських терористів в Маріюполі й був тяжко поранений. Йому зробили п'ять операцій й ще потрібно зробити дві. На звернення представника Фундації Фіделя Сухоноса в Дніпропетровську, де перебуває майор і його дружина, допомогти йому покращити здоров'я, прислали пожертви такі особи: по 100 дол. – **Д. Штогрин, Ірина і Леонід Ємці, Марія Марче, Віктор і Барбара Свириденки, Михася-Александра Король, Олена і Боголюб Свириденки, Анатолій Брантон та Богдан Витвицький**; по 50 дол. – **Павло і Романа Черепахи, Наталя і Михайло Джірарді (Свириденки), Микола Підлісний та Віктор Бабанський.**

Управа Фундації щиро дякує всім жертводавцям й прохає й далі допомагати Фундації своїми пожертвами в цей тяжкий для України переходовий час. А допомога потрібна пораненим воякам та їх родинам, які роблять всі старання, щоб зупинити російських терористів в східних областях України й зазнають поранень та вбивств. Також потрібна допомога на конкурси української мови, студентам, сиротам та різним виданням України.

Дописи і листи до Фундації ім. Івана Багряного, членські внески і пожертви просимо посилати на адресу:

Bahriany Foundation
19669 Villa Rosa Loop
Fort Myers, FL 33967

Сторінку редагує Олексій Коновал

НОВИНИ З НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ „ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ“

Перші випускники отримали дипломи

Олексій Костюченко

5 червня у Національному університеті „Острозька академія“ відбулася урочиста церемонія вручення дипломів маґістрам і спеціялістам. 300 молодих людей першими в Україні отримали дипломи маґістра і спеціяліста Острозької академії.

Випуск збігся з 20-річчям відродження університету. Це був 15-ий випуск в академії. Церемонія відбулася за традиціями, відродженими з часів існування Острозької академії XVI ст. під гимн студентів „Gaudeamus“ у виконанні академічного хору.

Дипломи вручали директор Департаменту загальної середньої та дошкільної освіти Міністерства освіти і науки України Юрій Кононенко і міський голова Острога Олександер Шикер. Традиційно у святі взяли участь інсценізовані історичні персонажі – засновник академії князь Василь-Костянтин Острозький та її фундаторка княжна Гальшка Острозька. Танцювальний колектив Культурно-мистецького центру подарував для випускників прощальний вальс.

Напутнє слово вчорашнім студентам сказав настоятель студентсько-викладацького храму преподобного Федора Острозького, декан гуманітарного факультету, проф. Василь Жуковський.

Утворивши живий ланцюг на чолі з ректором Ігорем Пасічником, випускники зайшли у стіни академії, що символізувало прощання з нею.

Живий ланцюг випускників на чолі з ректором Острозької академії Ігорем Пасічником. (Фото: Олексій Бистровський)

Отримали стипендії з діяспори

Юлія Ярučик

60 найкращих студентів Острозької академії 21 травня отримали стипендії від Фонду Ірени й Олександра Михалюків, які уже довгий час допомагають навчальному закладові. Саме завдяки їм до академічної ґалерії потрапили скульптури видатного українського мистця Петра Капшученка.

Стипендії від цієї сім'ї вручив онук Сергій Маєвський – випускник Острозької академії, заступник директора банку „Глобус“ у Рівному.

Ректор академії Ігор Пасічник вручив стипендії від Фонду Ковальських для наукових досліджень в Україні. 18 студентів різних факультетів академії отримали нагороди за високі досягнення в навчанні, активну громадську позицію, участь у науковому та мистецькому житті університету.

Ректор академії Ігор Пасічник з стипендіятами. (Фото: Мар'яна Сінчук)

Купили військове спорядження

Юлія Ярučик

Цьогорічні випускники університету вирішили зібрати гроші і придбати спорядження для української армії. Цю ідею підтримали викладачі й співробітники академії. Були придбані шоломи, біноклі, бронежилети на 60 тис. грн. Спорядження передали 5 червня до Острозького районного військового комісаріяту.

„Ми щиро вдячні академії, яка першою серед усіх навчальних закладів виступила з такою ініціятивою, адже нашій армії військового спорядження вкрай бракує“, – сказав заступник військового комісара капітан Олександер Трофімчук.

Студенти й викладачі академії 18 березня зателефонували на мобільне число „565“ і автоматично перерахували по 5 грн. на підтримку Збройних сил України. Також усі співробітники університету переказали свій одноденний заробіток на допомогу війську.

Крім цього, університет переказав 15 тис. грн. у Фонд відродження української фльоти для допомоги військовим підрозділам України в Криму. Це була ініціятива жінок університету, які запропонували переказати усі гроші, що були призначені на святкування Жіночого дня 8 березня.

Капітан Олександер Трофімчук з подарунками. (Фото: Олексій Бистровський)

Визначено переможців...

(Закінчення зі стор. 16)

конкурсу були громадяни Македонії, Австрії, Росії, Німеччини, США, Польщі.

Вона сказала: „Уже 14 років поспіль ми створюємо нову хвилю літератури, яка набуває усе більшої підтримки серед шанувальників. Видані романи перекладаються різними мовами, фільми презентуються на Канському фестивалі, вистави отримують справедливе визнання. Наразі конкурс відкрив понад 280 нових, раніше не відомих авторів, які стають популярними і знаходять свого читача, сценаристи і п'єси – режисера, а пісні – композитора".

Визначені переможці конкурсу 2014 року: перші нагороди присуджені за роман „Вільний світ“ Тетяні Белімовій з Києва, у номінації „Прозові твори для дітей“ за книгу „Вітри великого лугу“, Олені Колінько з Полтави, за кіносценарій „Леґенда про Сковороду“, Вірі Мельник з Києва, за кіносценарії для дітей, Юрієві Васюкові з Чернігова, за п'єсу „Батяри, брати батяри!“, Олексієві Дроздовському з Києва, за п'єсу для дітей „Казка про казку“, Вікторові Міроненкові з Рівного, за пісенну ліричну збірку „Київська осінь“, Оксані Шеренговій з Корсуня-Шевченківського, за пісенну лірику для дітей „Жаб'яча мова“, Тамарі Чайкіній з Кременчука.

Спеціяльною нагородою від Андрія Кокотюхи „Золотий пістоль“ за найкращий гостросюжетний твір відзначений роман „Винаходи дантиста Мейнарда“ Костянтина Когтянця з Дніпропетровська. Також отримали спеціяльні нагороди за свої романи Олександер Корнейко, Юлія Круть, Валентин Терлецький, Жанна Куява, Ольга Диркачова, Юрій Коцегуб, Петро Лущик, Ольга Яворська, Сергій Бутинець, Надія Гуменюк, Тетяна Мельник, Віктор Левченко, Людмила Данильчук, Галина Іванцова, Наталя Ясіновська та ряд інших авторів.

Виставка розповіла...

(Закінчення зі стор. 16)

їнського релігійного та культурного осередку св. Андрія в Норт-Порті. За довгі роки плідної діяльности з-під її пера вийшло чимало чудових творів. Серед них – вірш „Місія поета“, який, власне, і дав назву виставці.

Серед представленої на виставці документальної спадщини Ганни Черінь особливе місце посідає її листування, зокрема листи Олени Чехівської, Уласа Самчука, який зазначив: „Ви, як завжди, чудова поетеса, на яку налітають раптом шторми муз і змушують писати навіть по вагонах. Ґратулюю!“.

Ганна Черінь – автор оповідань, дорожніх нарисів, репортажів, п'єс, творів для дітей, перекладів, статтей.

На виставці були представлені документи, що висвітлюють підготування та видання її поетичних збірок „Crescendo“, „Чорнозем“, „Вагонетки“, „Декада“, „Аванґард“, „Проліски“, „Паралелі“, „Меандри“, роману у віршах „Слова“, збірки гумористичних оповідань „Хитра макітра“, дорожніх нарисів „Їдьмо зі мною!“, „Мандри“, „Дев'яте чудо“.

У 1993 році Ганну Черінь прийняли до Спілки письменників України, її твори вивчають у вищих навчальних закладах України, зокрема в Тернопільському національному педагогічному університеті ім. Володимира Гнатюка. З її багатогранною творчістю можна ознайомитися в Центральному державному архіві закордонної україніки, до якого письменниця передала значний за обсягом комплект своїх документів. Саме завдяки цьому стала можливою виставка „Місія поета“.

Галина Горбунова – начальник відділу Центрального державного архіву закордонної україніки, Київ.

Thursday, July 24, 2014
The Breakers at 9 p.m.
Reception Preceding on The Terrace at 7:30 p.m.

Небесна Сотня
The Celestial Hundred

Concert in Memory of Kyiv's "Independence Maidan" Martyrs

Featuring the American Debut of Ukrainian Bandurist/Vocalist

Larysa Dedyuch

The Newport Debut of Ukrainian Bandurist

Roman Hrynkiv

And the North American Debut of Ukrainian Pianist

Roman Lopatynskyi

ПРОГРАМА КОНЦЕРТУ «НЕБЕСНА СОТНЯ»
PROGRAM OF THE CONCERT "THE CELESTIAL HUNDRED"

Мелодеклямація – MELODIC RECITATION — Taras Shevchenko (1814-1861)
Мені однаково – IT IS ALL THE SAME TO ME INDEED — 200th Anniversary
Written in St. Petersburg prison, May 1847
Larysa Dedyuch and Roman Hrynkiv, *bandura*
Roman Lopatynskyi, *piano*

Ой, три шляхи широкії – OH, THREE WIDE ROADS — Music by Yakiv Stepovy (1883-1921)
Lyrics by Taras Shevchenko

Чи винна голубка – GUILTY DOVE — Music by Hnat Khotkevych (1877-1938)
Lyrics by Taras Shevchenko

Плач Ярославни – LAMENT OF YAROSLAVNA — Music by Ivan Kučerenko-Kučuhura (1878-1943)
Lyrics by Taras Shevchenko
Larysa Dedyuch, *bandura and vocals*

Пісня вітру – WIND SONG — Roman Hrynkiv (b.1969)

Сюїта №2 «Небесна Сотня» – SUITE NO. 2 "THE CELESTIAL HUNDRED"
World Premiere

Гуцульська фантазія – HUTSUL FANTASY

Веснянка – SONG OF SPRING
Roman Hrynkiv, *bandura*

Мальви – MALVA (Mallows - a plant) — Music and Lyrics by Volodymyr Ivasiuk (1949-1979)
Roman Hrynkiv, *bandura* Larysa Dedyuch, *vocals*

INTERMISSION

Прелюдії – PRELUDE from Op. 28 — Frédéric François Chopin (1810-1849)

PAVANE POUR UNE INFANTE DÉFUNTE (1899) — Maurice Ravel (1875-1937)
Павана (Pavane for a Dead Princess)

Павана – PAVANE IN F# MINOR, Op. 50 (1887) — Gabriel Fauré (1845-1924)

Прелюдія сі-мінор – PRELUDE IN B MINOR — Johann Sebastian Bach (1685-1750)
Arranged by Alexander Siloti (1863-1945)

Вокаліз – VOCALISE, Op. 34, No. 14 — Sergei Rachmaninoff (1873-1943)
from *Fourteen Songs* (1912) — Arranged (1951) by Alan Richardson (1904-1978)

Прелюдії – PRELUDES from Op. 23 and Op. 32
Roman Lopatynskyi, *piano*

Мелодія – MELODY — Myroslav Skoryk (b.1938)
Roman Lopatynskyi, *piano* Roman Hrynkiv, *bandura*

Пливе кача – FLOATING DUCKLING — Lemko National Dirge
Arranged by Roman Hrynkiv
Larysa Dedyuch, *vocals* Roman Hrynkiv, *bandura*
Roman Lopatynskyi, *piano*

Saturday, July 26, 2014
The Elms Tent at 11 a.m.

The Newport Music Festival Extends
a Warm Welcome to Ukrainian

Prize Winners

Winner of the 1995 Khmelnytsky International
Folk Instruments Competition

Larysa Dedyuch

Winner of the 1993 International Bandurist Competition

Roman Hrynkiv

Winner of the 2012 International Competition for Young Pianists
in Memory of Vladimir Horowitz

Roman Lopatynskyi

Мелодія – MELODY
Myroslav Skoryk (b.1938)
Roman Lopatynskyi, *pian*
Roman Hrynkiv, *bandura*

Гуцульська фантазія – HUTSUL FANTASY

Веснянка – SONG OF SPRING
Roman Hrynkiv, *bandura*

Чотири воли пасу я – I'M SHEPHERDING FOUR OXEN
Ukrainian Folk Song
Arranged by Roman Hrynkiv (b.1969)

Зоре Моя Вечірня – OH MY BEAUTIFUL EVENING STAR
Mykola Lysenko (1842-1912)
Words from the poem *Princess* by Taras Shevchenko (1814-1861)

Larysa Dedyuch, *vocals* Roman Hrynkiv, *bandura and vocals*

Ой, літає Соколенко – OH THE FALCON FLIES — Ukrainian Folk Song
Arranged by Roman Hrynkiv

Пливе кача – FLOATING DUCKLING — Lemko National Dirge
Arranged by Roman Hrynkiv
Larysa Dedyuch, *vocals* Roman Hrynkiv, *bandura*
Roman Lopatynskyi, *piano*

INTERMISSION

Piano Works to be Announced from the Stage
Roman Lopatynskyi, *piano*

Sponsored by Dr. and Mrs. Orest V. Zaklynsky
and The Demchuk Foundation
Presented by WUUA-FM 89.5 Glen Spey, NY
The Sound of Ukraine's Carpathian Mountains in the Catskills and the Poconos

To order tickets, call **1-401-849-0700** or purchase on **www.newportmusic.org**

A link to the web sites for Hotel Accommodations & B&B's are listed below
www.discovernewport.org/where-to-stay **http://citybythesea.com/site2/index0.html**

Please extend your financial support for this event to:
WUUA -89.5 FM; PO Box 55, Glen Spey, NY 12737;
a DVD Recording of this event will be available for purchase.

У пам'ять д-ра Богдана Кекіша

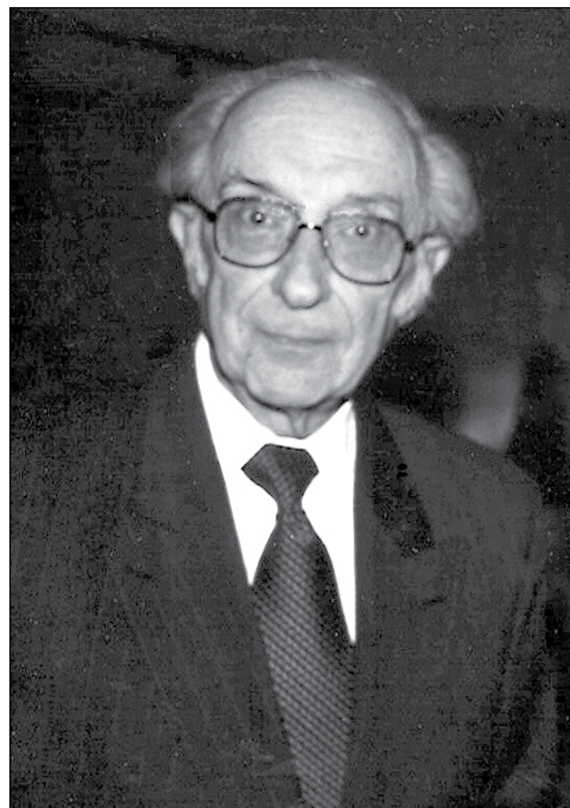

Св. п. Богдан Кекіш

Всі ми відчуваємо біль і сум, коли відходить мила, приємна, дружня і доброзичлива людина, з якою ми раділи успіхам й уболівали над невдачами. Таким для родини, близьких, приятелів, друзів і широкої української громади був д-р Богдан Кекіш, що відійшов у Божу вічність 5 травня у Ґлен Спей, Ню-Йорк. Він відійшов в особливий час християнського року, коли померлим у похоронних обрядах не співають „Вічная пам'ять", а виголошують радісні слова „Христос воскрес із мертвих". Це дорога життя кожного християнина.

Б. Кекіш народився 8 червня 1928 року у Раковицях, що на Тернопільщині, у родині Онуфрія і Євгенії Кекішів. З батьківської хати виніс гликоке родинне і релігійне виховання, що визначало його життєвий шлях.

Перед другим приходом більшовиків на західні українські землі Б. Кекіш з батьками і молодшим братом Борисом подався на захід, подалі від більшовицького пекла. Родина опинилась у таборі утікачів, згодом еміґрувала до США і оселилась у Ню-Йорку.

На новому місці Б. Кекіш в Колюмбійському університеті здобув ступінь доктора економіки. Водночас включився в українське громадське життя молоді і став активним членом пластового куреня „Червона Калина", був одним з перших членів українського хору „Думка", заснував родинне гніздо, одружившись з Дарією Головей. У подружжі Кекішів народилися дочки Уляна і Рома.

Б. Кекіш, на пропозицію тодішнього голови дирекції кредитівки Юліяна Ревая, у 1973 році був запрошений разом з Любомиром Зєликом на членів дирекції, де служив своїми знаннями, досвідом і професійними порадами.

З ініціятиви Б. Кекіша у 1992 році уведено замість функції головного екзекутивного директора кредитівки посаду президента й екзекутивного директора. Першим президентом кредитівки у Ню-Йорку став Б. Кекіш. Він впроваджував у кредитівці комп'ютерну технологію, провів перебудову приміщення. Кредитівка стала спонзором багатьох українських культурних імпрез, громадських, наукових установ, молодіжних організацій та українських Церков.

Б. Кекіш був душею кредитівки, дбаючи, щоб керівництво кредитівки опинилось у надійних, професійних руках. Він передав керівництво своєму наступникові, сучасному президентові Богданові Курчакові.

Б. Кекіш був членом дирекції Українського музею у Стемфорді, членом об'єднання „Приятелі Українського Католицького Університету" й інших організацій.

Життя Б. Кекіша гідне наслідування. В його особі дружина Дарія втратила вірного друга життя, а дочки Уляна і Рома – незаступимого батька, онуки – милого дідуся, брат Борис - любого брата, а українська громада – визначного і прикладного українського патріота.

Нехай гостинна американська земля буде йому легкою, а пам'ять йде з роду у рід.

Микола Галів

CHRISTINA ANN NATALIA OSCHYPKO-SALUK

Christina died peacefully after a courageous 18 month battle with cancer at her home in Phoenix, Arizona at 3:00 p.m. Tuesday, July 9, 2013, at the age of 64, surrounded by her loving family.

Our beloved Christina was born on May 14, 1949 to Ukrainian immigrant parents Basil and Helen Maria Oschypko, in St. Catharines, Ontario, Canada.

She is survived by:

Husband	Adrian R. Saluk – Phoenix, AZ
Daughter	Natalie A. Saluk – San Diego, CA
Daughter	Nicole C. Saluk-Pease and husband Daniel – Phoenix, AZ
Grandson	Turner A. (Saluk) Levey – San Diego, CA
Granddaughters	Addison N. Pease and Tabitha A. Pease – Phoenix, AZ
Sister	Marta Oschypko – Philadelphia, PA
Sister-in-law	Marta Procinsky, husband Ihor and children – Oakton, VA

Extended family: Aleksewych, Aronetz, Bejmuk, Bihun, Cisyk, Hruskewych, Kalba, Kramarchuk, Kyshakevych, Kyszakiewicz, Makitra, Mandrusiak, Moroz, Nebozuk, Orlowskyj, Panchuk, Shashkewich, Stayowsky, Sys and other relatives in Canada, Sweden and Ukraine.

Private services were held in Arizona, California, Hawaii, New Jersey, New York, Virginia, Washington, D.C., Canada, Mexico and Ukraine.

Funeral Service was held Friday, May 30, 2014, at St. Peter and Paul Ukrainian Catholic Church in Mount Carmel, Pennsylvania. Very Reverend Archpriest Michael Hutsko officiated.

Donations in memory of Christina Ann Natalia Oschypko-Saluk may be made to:

St Peter and Paul Ukrainian Catholic Church
131 North Beech Street, Mount Carmel, PA 17851

May Her memory be eternal! Vichnaya Pamiat!

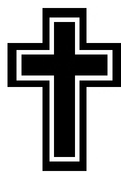

У глибокому смутку повідомляємо членів родини, приятелів і громаду, що у вівторок, 10 червня 2014 року, після довгої і важкої недуги, у Сан-Франциско, Каліфорнія, відійшла у вічність

св. п.

ВІРА КОСОВИЧ

з дому Янків

Покійна народилася 8 лютого 1931 року у Бережанах, Україна.

Похоронні відправи відбулися в суботу, 14 червня 2014 року, в церкві Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії.

Тлінні останки Покійної спочили біля домовини її покійного чоловіка Романа і поблизу домовини їх покійної одинокої дочки д-р Марти Джонс на цвинтарі Holly Cross у Сан-Франциско, Каліфорнія.

У глибокому смутку залишилися:

внучка - Таня Томпсон з чоловіком Семом
сестра - Дарія Яримович з чоловіком Володимиром
сестрінка - Христина Бирт з чоловіком Дені і дітьми Тайлером і Сарою
ближча і дальша родина в Україні, США, Канаді й Австралії.

Вічна Їй пам'ять!

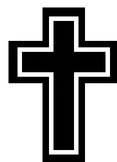

Ділимося сумною вісткою, що 30 травня 2014 року, несподівано відійшов у Божу вічність найдорожчий Чоловік, Тато, Дідусь, Брат і Вуйко

св. п.

Володимир Ворик

нар. 18 липня 1930 року, в с. Страшевичі, Старо-Самбірського повіту.

Залишив у глибокому смутку:

дружину - Ірену
доньку - Христю
сина - Петра з дружиною Лідою і дітьми Лярисою, Васильком і Тересою
брата - Осипа з дружиною Іванкою
сестру - Олю з дітьми Мікою з родиною, Вікторoм з родиною, і Раїсою з родиною
сестрінку - Лесю Шкільник з родиною
та ближчу і дальшу родину в Америці й Україні.

Панахида була відправлена 4 червня 2014 року, в похоронному заведенні Бугая.

Похоронні відправи відбулися 5 червня 2014 року, в церкві св. Йосафата у Ворен, Миш., які відправив протоігумен Пилип Сандрик, ЧСВВ, з участю церковного хору.

„Спи спокійно, коханий мій друже життя, дорогий тату і дідусю, а земля ця американська, яка так щиро Тебе прийняла, хай буде пухом, а пам'ять про Тебе вічною."

Вічна Йому пам'ять!

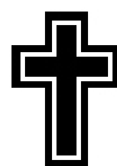

У глибокому смутку повідомляємо, що 2 червня 2014 року, відійшов у вічність

св. п.

д-р мед. Олекса Лятишевський

нар. 17 грудня 1917 року, в селі Ланчин, Івано-Франківщина.
лікар-хірург
політичний в'язень концтаборів.

У смутку залишилися:

дружина - д-р Ганна Лятишевська
син - д-р Андрій з дружиною Зіркою
племінниця - Маруся Лятишевська
та родина в Америці, Канаді, Швеції й Україні.

Вічна Йому пам'ять!

У 14-ту річницю відходу на вічний спочинок нашої найдорожчої Мами і Бабусі

св. п.

Зеновії Никифорук

поминальні Служби Божі будуть відправлені 14 липня 2014 року у:

- Церкві св. Юра - Ню-Йорк, Н.Й.
- Церкві св. Юрія - Львів
- Церкві Успення св. Богородиці - Городенка
- Катедральному Соборі св. Воскресіння - Івано-Франківськ
- Церкві свв. Володимира і Ольги - Чикаґо

Просимо о молитви.

Родина